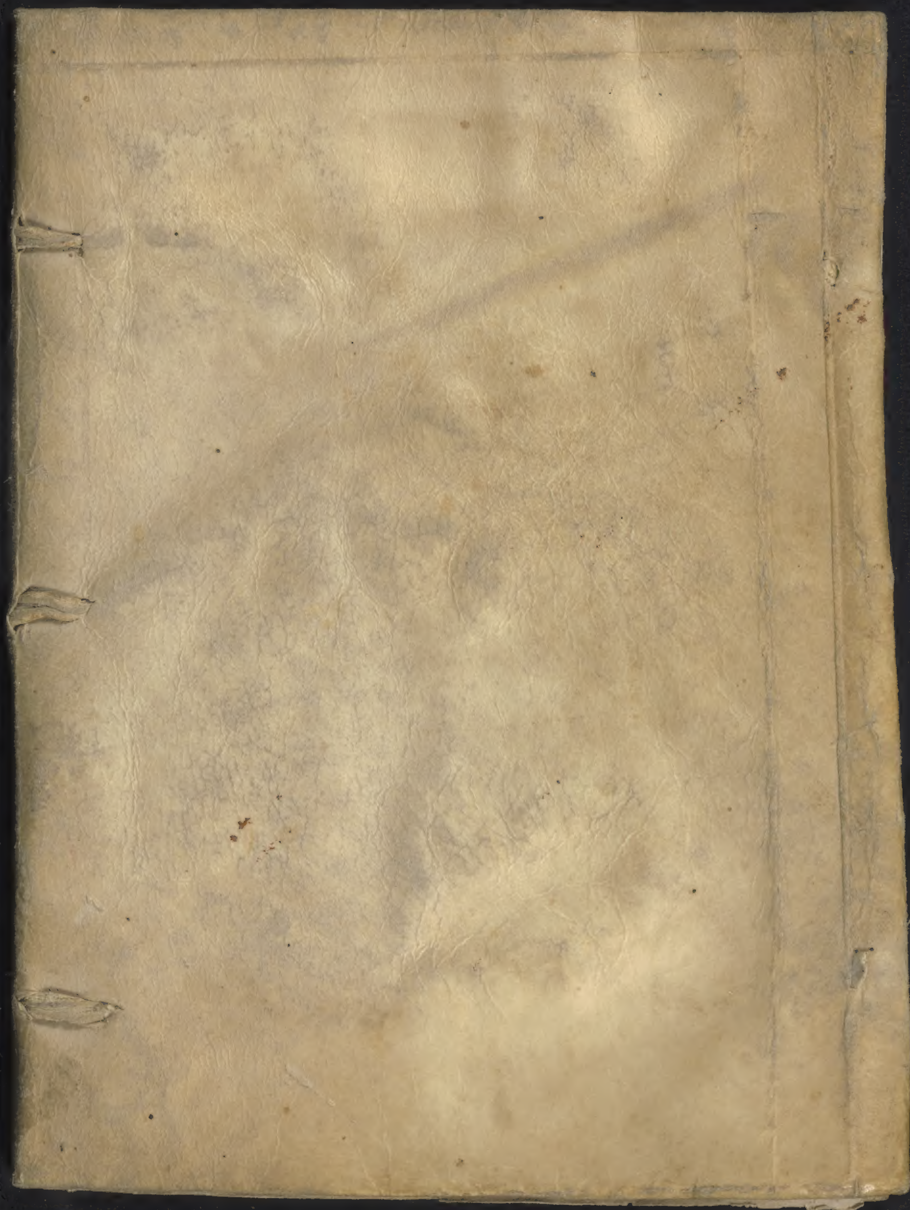

LITTERAE APOSTOLICAE, QVIBVS INSTITVTIO, CONFIRMATIO, & varia Priuilegia Societatis IESV continentur.

ROMAE, in Collegio Societatis IESV.

M D. LXVIII.

Cum facultate Superiorum.

PAVLI III.

BVLLA PRIMA INSTITVTIONIS, ET CONFIRMATIONIS SOCIETATIS IESV,

cum restrictione numeri ad personas sexaginta dumtaxat, Anno M. D. XL.

Paulus Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

EGIMINI Militantis Ecclesiæ, meritis licet imparibus, disponente Domino, præsidentes, & animarum salutem, prout ex debito pastoralis officij tenemur, solicitis studijs exquirentes, fideles quoslibet, qui vota sua in id exponunt, Apostolici fauoris gratia confouemus, aliasq; desuper disponimus, prout tẽporum & locorum qualitate pensata, id in Domino conspicimus salubriter expedire. Nuper siquidem accepimus, quod dilecti filij, Ignatius de Primi de

 Loyola,

cem Patres Societatis. *Loyola, & Petrus Faber, ac Iacobus Laynez, necnon Claudius Iaius, & Paschasius Broet, ac Franciscus Xauier, necnon Alfonsus Salmeron, & Simon Rodericus, ac Ioannes Coduri, & Nicolaus de Bobadilla, presbyteri Pampilonen. Gebennen. Seguntin. Toletan. Visen. Ebredunen. & Palentin. ciuitatum: & diœc. respectiue, in artibus Magistri, in Vniuersitate Parisiensi graduati, & in theologicis studijs per plures annos exercitati, Spiritu sancto, vt pie creditur, afflati, iamdudum è diuersis mundi regionibus discedentes, in vnum conuenerunt, & socij effecti, abdicatis huius seculi illecebris, eorum vitam perpetuo domini nostri Iesu Christi, atque nostro, & aliorum successorum nostrorum Romanorum Pontificum seruitio dedicarunt, & iam quã pluribus annis laudabiliter in vinea Domini se exercuerunt, verbum Dei, præuia sufficienti licentia, publice prædicando, fideles priuatim ad bene beateq; viuendum exhortando, & ad pias meditationes excitando, hospitalibus inseruiendo, pueros, & personas rudes, ea, quæ ad Christianã hominis institutionem sunt necessaria, docendo, et demum omnia caritatis officia, & quæ ad animarum consolationem faciunt, vbique terrarum, vbi peregrinati sunt, multa cum laude obeundo. Cumque ad hanc almam vrbem se contulerint, &*

Prima Patrum exercitia.

in caritatis vinculo persistentes, ad perficiendam, & conseruandam eorũ societatis in Christo vnionem, quandam viuendi formulam, iuxta ea, quæ ad propositum sibi finem conducere vsu didicerũt, euangelicis consilys, & canonicis Patrum sanctionibus conformem ediderint; factum est, vt ipsorum sociorum vitæ institutum, sub dicta formula comprehensum, non solum à multis probis viris, et Deum zelantibus laudetur, verum etiam à quibusdam ita approbetur, vt illud etiã sequi velint. Formulæ autem prædictæ tenor sequitur, & est talis: Quicunque in Societate nostra, quam IESV nomine insigniri cupimus, vult sub crucis vexillo Deo militare, & soli Domino, atque Romano Pontifici eius in terris Vicario seruire, post solemne perpetuæ castitatis votũ, proponat sibi in animo, se partem esse Societatis, ad hoc potißimum institutæ, vt ad profectum animarum in vita, & doctrina Christiana, & ad fidei propagationem, per publicas prædicationes, & verbi Dei ministerium, spiritualia exercitia, & caritatis opera, & nominatim per puerorum, ac rudium in Christianismo institutionem, ac Christi fidelium, in confeßionibus audiendis, spiritualem consolationem præcipue intendat; curetque primo Deum, deinde huius sui instituti rationem, quæ via quædam est ad illum, semper ante oculos ha-

Instituti Societatis formula.

Votum castitatis.

Finis instituti.

Institutio puerorum.

 bere,

bere, & finem hunc sibi à Deo propositum totis viribus assequi, vnusquisque tamen secundum gratiam sibi à Spiritu sancto subministratam, & vocationis suæ proprium gradum, ne quis forte zelo vtatur, sed non secundum scientiam. Cuius proprij cuiusque gradus iudicium, & officiorum discretio, ac distributio tota sit in manu Præpositi seu Prælati, per nos eligendi, vt congruus ordo seruetur, in omni bene instituta communitate necessarius. Qui quidem Præpositus de consilio consociorum, Constitutiones ad constructionem huius propositi nobis finis conducentes in consilio condendi auctoritatem habeat, maiori suffragiorum parte semper statuendi ius habente. Consilium vero intelligatur esse, in rebus quidem grauioribus, ac perpetuis, maior pars totius Societatis, quæ à Præposito commode conuocari poterit: in leuioribus autem, & temporaneis, omnes illi, quos in loco, vbi Præpositus noster residebit, præsentes esse contigerit. Iubendi autem ius totum penes Præpositum erit. Sciant omnes socij, & non solum in primis professionis suæ foribus, sed, quoad vixerint, quotidie animo voluant, Societatem hanc vniuersam, & singulos sub sanctissimi Domini nostri Papæ, & aliorum Romanorum Pontificum successorum eius, fideli obedientia Deo militare. Et quamuis Euangelio doceamur

Officiorũ distributio.

De condẽdis cõstitutionibus.

teamur, & fide orthodoxa cognoscamus, ac fir miter profiteamur, omnes Christifideles Romano Pontifici, tanquam capiti, ac Iesu Christi Vicario, subesse: ad maiorem tamen nostræ Societatis humilitatem, ac perfectam vniuscuiusque mortificationem, & voluntatum nostrarum abnegationem, summopere conducere iudicauimus, singulos nos, vltra illud commune vinculum, speciali voto astringi, ita, vt quidquid modernus, & alij Romani Pontifices, pro tempore existentes iusserint, ad profectum animarũ, & fidei propagationem pertinens, & ad quascunque Prouincias nos mittere voluerit, sine vlla tergiuersatione aut excusatione, illico, quantum in nobis fuerit, exequi teneamur, siue miserit nos ad Turcas, siue ad quoscunque alios infideles, etiã in partibus, quas Indias vocant, existentes, siue ad quoscunque hæreticos, seu schismaticos, seu etiã ad quosuis fideles. Quamobrem qui ad nos accessuri sunt, & antequam huic oneri humeros supponant, diu, multumque meditentur, an tantum pecuniæ spiritualis in bonis habeant, vt turrim hãc iuxta consiliũ Dominicũ poßint cõsummare, hoc est, an Spiritus sanctus, qui illos impellit, tãtũ illis gratiæ polliceatur, vt huius vocationis põdus, illo adiuuãte, se laturos sperent: & postquam, Domino inspirãte, huic IESV Christi militiæ nomen dederint,

Speciale uotum obediendi Romano Pontifici.

die noctuque ſuccincti lumbos, & ad tam grandis debiti ſolutionem prompti eſſe debebunt. Ne

Miſsiones non procu randæ.

qua autem poßit eſſe inter nos mißionum: ac prouinciarum huiuſcemodi aut ambitio, vel detrectatio; profiteantur ſinguli, ſe nunquam directe, aut indirecte de huiuſmodi mißionibus quidquã cum Romano Pontifice curaturos, ſed omnẽ hanc curam Deo, & ipſi Pontifici, tanquam eius Vicario, & Societatis Præpoſito dimiſſuros. Qui quidem Præpoſitus, ſicut ceteri, etiam profiteatur, ſe nihil de ſuimetipſius mißione in alterutram partem, niſi de Societatis conſilio, cum dicto Pontifice eſſe curaturũ.

Votũ obedientiæ,

Voueant ſinguli, ſe in omnibus, quæ ad Regulæ huius noſtræ obſeruationem faciunt, obedientes fore Societatis Præpoſito. Ille autem iubeat ea, quæ ad constructionem propoſiti ſibi a Deo, & a Societate finis cognouerit eſſe opportuna.

Gubernandi ratio.

In prælatione autem ſua, benignitatis, ac manſuetudinis, caritatisq; Christi, Petri, Pauliq; formulæ ſemper ſit memor; & tam ipſe, quam conſilium ad formam hanc aßidue ſpectent;

De inſtitutione puerorũ, ac rudium.

& nominatim commendatam habeant inſtitutionem puerorum, ac rudium in Christiana doctrina decem præceptorum, atque aliorum ſimilium rudimentorum, quæcunque ſecundum circunſtantias perſonarum, locorum, ac temporum, illis congrua videbuntur. Eſt enim maxime ne

ceſſarium

cessarium, circa prouidentiam huius rei diligenter Præpositum, & consilium inuigilare; cum et in proximis ædificium fidei sine fundamento non possit consurgere, & in nostris periculum sit, ne, vt quisque erit doctior, ita prouinciam hanc, tamquam primo aspectu minus speciosam, forsitan detrectare conetur: cum tamen re vera nulla sit fructuosior, vel proximis ad ædificationem, vel nostris ad caritatis, & humilitatis simul officia exercenda. Subditi vero tum propter ingentes ordinis vtilitates, tum propter nunquam satis laudatum humilitatis aßiduum exercitium, Præposito in omnibus ad institutum Societatis pertinentibus parere semper teneantur, & in illo Christū, veluti præsentem agnoscant, &, quantum decet, venerentur. Cum autem experti fuerimus iucundiorem, puriorem, & ad proximi ædificationem aptiorem esse vitam ab omni auaritiæ contagione quamremotißimam, & euangelicæ paupertati quamsimillimam; cumque sciamus dominum nostrum Iesum Christum seruis suis regnū Dei solum inquirentibus necessaria ad victum, & vestitū esse subministraturū: voueant singuli, & vniuersi perpetuā paupertatē declarantes, quod nō solum priuatim, sed neq; etiā cōmuniter poßint pro Societatis sustentatione, aut vsu, ad bona aliqua stabilia, aut ad prouentus, seu introitus aliquos, ius

Obediētia subditorū erga Præpositum.

Votū paupertatis.

aliquod ciuile acquirere: ſed ſint contenti vſum tantum rerum ſibi donatarum, ad neceſſaria ſibi comparanda recipere. Poßint tamen habere in vniuerſitatibus Collegium, ſeu Collegia habentia redditus, cenſus, ſeu poſſeßiones, vſibus, & neceſſarijs ſtudentium applicandas, retenta penes Præpoſitum, & Societatem omnimoda gubernatione, ſeu ſuperintendentia ſuper dicta Collegia, & prædictos ſtudentes, quoad gubernatoris, ſeu gubernatorum, ac ſtudentium electionem, ac eorumdem admißionem, emißionem, receptionem, excluſionem, ſtatutorum ordinationem, circa ſtudentium instructionem, eruditionem, ædificationem, ac correctionem, victus, veſtitusq; eis miniſtrandi modum, atque aliam omnimodã gubernationem, regimen, ac curam: ſic tamen, vt neque ſtudentes dictis bonis abuti, neque Societas in proprios vſus conuertere poßit, ſed ſtudentium neceßitati ſubuenire. Qui quidem poſt cognitum in ſpiritu, & litteris eorum profectum, & poſt ſufficientem probationem in Societatem noſtram admitti poßint.

De Collegijs, & eorum redditibus.

Socij omnes, quicunque in ſacris fuerint, quamuis beneficia Eccleſiaſtica, aut eorum redditus non habeant, teneantur tamen ſinguli priuatim, ac particulariter, & non communiter, ad dicendum officium ſecundum Eccleſiæ ritum. Hæc ſunt, quæ ſub præfati Domini noſtri Pauli, & Se-

De diuino officio recitando.

dis

dis Apostolicæ beneplacito, de nostra professione, typo quodam explicare potuimus. Quod nunc fecimus, vt summatim scriptione hac informaremus tū illos, qui nos de nostro vitæ instituto interrogāt, tum etiam posteros nostros, siquos, Deo volente, imitatores vnquam habebimus huius viæ, quam cum multas magnasq; habere annexas difficultates fuerimus experti, opportunū iudicauimus etiā statuere, ne quis in hac Societate recipiatur, nisi diu ac diligentissime fuerit probatus: cumq; prudens in Christo, et vel doctrina, seu vitæ Christianæ puritate apparuerit conspicuus, tunc demū admittatur ad Iesu Christi militiā, qui tenuibus cœptis nostris fauere dignetur ad gloriā Dei patris, cui soli sit semper decus, et honor in secula, Amē. Admittēdi probentur.

Cum autem nil in præmissis reperiatur, quod piū non sit, aut sanctum: nos, vt ijdē socij, qui nobis super hoc humillime supplicari fecerunt, in eorū pio viuendi proposito, eo promptiores existant, quo se maiori sedis Apostolicæ gratia complecti cognorint, & præmissa per nos approbari viderint; præmissa omnia, & singula tanquam ad spiritualem profectum eorumdem sociorum, & reliqui Christiani gregis opportuna, Apostolica auctoritate, tenore præsentium, ex certa scientia approbamus, confirmamus, & benedicimus, ac perpetuæ firmitatis munimine roboramus, Confirmatio instituti.

ipsosque

ipsosque socios sub nostra, & huius sanctæ sedis Apostolicæ protectione suscipimus: eis nihilominus concedentes, quod particulares inter eos Cõstitutiones, quas ad Societatis huiusmodi finem, & Iesu Christi domini nostri gloriam, ac proximi vtilitatem conformes esse iudicauerint, condere libere; & licite valeant, non obstantibus generalis Concilij, & felicis recordationis Gregorij Papæ.x. prædecessoris nostri, ac quibusuis alijs constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis; ceterisq; contrarijs quibuscunque. Volumus autẽ quod in Societate huiusmodi, vsque ad numerum sexaginta personarum, normulam viuendi huiusmodi profiteri cupientium, & non vltra, admitti, & Societati præfatæ aggregari dumtaxat valeant. NVLLI ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ approbationis, confirmationis, benedictionis, roborationis, susceptionis, concesßionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ, apud sanctum Marcum, Anno, Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo quadragesimo, quinto Kalen. Octob. Pontificatus nostri Anno sexto. Blo.

A. Capata

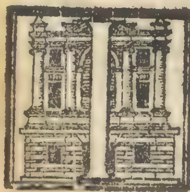
Facultas cõdendi Constitutiones.

Restrictio personarũ ad sexaginta.

ALIA EIVSDEM PAVLI III. BVLLA CONFIRMATIONIS PRAEDICTAE

Cum facultate cōdendi Cōstitutiones, & quosuis idoneos ad Societatem ſine reſtrictione numeri admittēdi Anno M.D.XLIII.

Paulus Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

NIVNCTVM nobis deſuper Apoſtolicæ ſeruitutis officium digne peragere credimus, ſi ad ea ſolitæ benignitatis extendimus affectum, per quæ religionis ſuccreſcat incrementum, fideiq; orthodoxæ dilatatio, ad diuini nominis laudem ſubſequi ſperetur. Cum itaque nos alias, poſtquam dilecti filij, Ignatius de Loyola, & Petrus Faber, ac Iacobus Laynez, & Claudius Iaius, nec non Paſchaſius Broet, & Franciſcus Xauier, ac Alfonſus Salmerō, & Simon Rodericus, nec non Ioannes Coduri, & Nicolaus

us de Bobadilla, Socij Societatis Iesu nuncupatæ presbyteri Pampilon. Gebenn. Seguntin. Toletan. Visen. Ebredun. & Palentin. ciuitatū, & diœc. respectiue in artibus magistri, & in Vniuersitate Parisiensi graduati, ac in Theologicis studijs per plures annos exercitati, Spiritu sancto, vt pie creditur, afflati, iamdudum è diuersis mundi regionibus discedentes, in vnum conuenerant, & socij effecti eorum vitam perpetuo eiusdem Domini nostri Iesu Christi, atque nostro, & aliorum Romanorum Pontificum successorum nostrorum seruitio dedicauerant; & cum ad hāc almam vrbem, se contulissent, ad perficiendam, & conseruandam eorum Societatis in Christo vnionem, quamdam viuendi formulam ediderant, inter alia continentem, Quod quicunque in eorum Societate prædicta vellet, sub crucis vexillo Deo militare, & soli Domino, & Romano Pōtifici eius in terris Vicario seruire, post solemne perpetuæ castitatis votum, proponeret sibi in animo se partem esse Societatis, ad id potissimum institutæ, vt ad profectum animarum in vita, & doctrina christiana, & ad fidei propagationem per publicas prædicationes, & verbi Dei ministerium, ac spiritualia exercitia, & caritatis opera præcipue intenderet, curaretq; primo Deum, deinde huius sui instituti rationem (quæ

Sūma Bullæ præcedētis.

via

via est ad illum) semper ante oculos habere, & finem hunc à Deo propositum totis viribus assequi: vnusquisque tamen secundum gratiam sibi à Spiritu sancto subministratam, & vocationis proprium gradum, cuius proprij cuiusque gradus iudicium, & officiorum discretio, ac distributio tota esset in manu Præpositi seu Prælati per eos eligendi; sciretq́; & quotidie animo volueret, Societatem prædictam, & eius singulos sub Romani Pontificis fideli obedientia Deo militare, & ad maiorem Societatis humilitatem, & perfectam vniuscuiusque mortificationem, & propriæ voluntatis abnegationem, se, vltra commune vinculum, speciali vinculo astringeret, vt quidquid Romanus Pontifex, pro tempore existens iussisset ad profectum animarum, & fidei propagationem pertinens, etiam si eum ad quascunque Prouincias mittere vellet, illico, quantum in eo esset, exequi teneretur, siue eum mitteret ad Turcas, siue ad quoscunque alios infideles: voueretq́; perpetuam paupertatem, ita, vt non solum ipse priuatim, sed nec etiam Societas ipsa communiter posßit, pro Societatis sustentatione, aut vsu, ad bona aliqua stabilia, aut prouentus, seu introitus aliquos, ius aliquod ciuile acquirere: sed essent contenti vsum tantum rerum sibi donatarum, ad necessaria

*sibi comparanda recipere: possent tamen habere
in Vniuersitatibus Collegium, seu Collegia haben
tia census, redditus, & possessiones, vsibus, &
necessitatibus studentium applicandas, retenta pe
nes Præpositum, & Societatem omnimoda gu-
bernatione, seu superintendentia, super dicta Col-
legia, & prædictos studentes, quoad guberna-
toris, seu gubernatorum, ac studentium electionē,
ac eorum admissionem, emissionem, receptionem,
exclusionem, statutorum ordinationem, & circa
studentium instructionem, eruditionem, ædifica-
tionem, & correctionem, victus, vestitusq; eis
ministrandi modum, & aliam omnimodam gu-
bernationem, regimen, & curam, sic tamen, vt
nec studentes dictis bonis abuti, nec Societas ea in
proprios vsus conuertere possent, præmissa omnia,
& singula per alias nostras litteras, ex certa sciē-
tia approbauerimus, confirmauerimus, & bene
dixerimus, ac perpetuæ firmitatis munimine ro-
borauerimus, ipsosq; Socios sub nostra, & sedis
Apostolicæ protectione susceperimus: eis nihilo-
minus concedentes, quod particulares inter eos
Constitutiones, quas ad Societatis huiusmodi fi-
nem, & IESV Christi Domini nostri glo-
riam, & proximi vtilitatem conformes esse iu-
dicassent, condere libere, & licite valerent, pro-
ut in eisdem litteris (in quibus voluimus, quod*

in Societate huiusmodi, vsque ad numerum sexaginta personarum, normulam eandem profiteri volentium, & non vltra, admitti, & Societati præfatæ aggregari possent) plenius continetur; & sicut Ignatius Præpositus, & alij Socij præfati nobis nuper exponi fecerunt (Spiritu sancto in dies cooperante) plures fideles in Parisiensi, & alijs studiorum generalium Vniuersitatibus actu studeant, qui normulam viuendi huiusmodi profiteri cupiunt, nec, stante voluntate nostra prædicta, vltra dictum numerum ad id admitti poßint: Quare pro parte Ignatij Præpositi, & aliorum Sociorum prædictorum, nobis fuit humiliter supplicatum, vt in præmißis opportune prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur ad eorumdem, Ignatij Præpositi, & Sociorũ piam vitam, & bonorum operum exemplum attendentes, eorum, & dictorum studentium pijs desiderijs annuentes, ac ipsorum, et cunctorũ Christi fidelium animarum salutem zelantes, ipsosq; Ignatium Præpositum, & Socios, ac eorum singulos, à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes,

tes, &

Facultas admittendi quoslibet iuxta Constitutiones.

Facultas cōdēdi, & mutandi Constitutiones.

Iudices qui assistant.

tes, & absolutos forecensentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, eisdem, Ignatio Præposito, & Socijs, quod quoslibet fideles, qui probationes in eadem formula, sub certis Constitutionibus, per ipsam Societatem factis, seu in posterum faciendis contentas, pro tempore fecerint, quotquot fuerint, ad Societatem huiusmodi libere admittere, & eorum Societati huiusmodi, sub votis per socios eiusdem Societatis emitti solitis aggregare possint, auctoritate Apostolica tenore præsentium, ex certa scientia concedimus; ac, quod quascunque inter eos Constitutiones particulares, quas ad Societatis huiusmodi finem, & Iesu Christi Domini nostri gloriam, ac proximi vtilitatem conformes esse iudicauerint, condere, & tam hactenus factas, quam in posterum faciendas Constitutiones ipsas, iuxta locorum, & temporum, ac rerum qualitatem, & varietatem mutare, alterare, seu in totum cassare, & alias de nouo condere possint, & valeant: quæ postquam mutatæ, alteratæ, seu de nouo conditæ fuerint, eo ipso, Apostolica auctoritate præfata, confirmatæ censeantur, eadem Apostolica auctoritate de speciali gratia indulgemus. Quocirca venerabilibus fratribus nostris Cæsennat. & Albinganen. ac Parentin. Episcopis, per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eo-

rum,

rum, per se, vel alium, seu alios, eisdem Præposito, & Socijs, in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant, auctoritate nostra, eos concessione, & indulto huiusmodi pacifice gaudere, non permittentes eos desuper, per quoscunque, contra præsentium tenorē, quomodolibet molestari; contradictores quoslibet, & rebelles per censuras, & pœnas ecclesiasticas, auctoritate nostra (appellatione postposita) compescendo, inuocato etiam ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachij sæcularis, NON obstātibus voluntate nostra prædicta, ac quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis; necnon omnibus alijs, quæ in dictis litteris nostris voluimus non obstare; contrarijs quibuscunque: aut si aliquibus communiter, vel diuisim, ab eadem sit sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari nō possint, per litteras Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem, quod præsentium transumptis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Episcopi, seu personæ, in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, vbique locorū, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. NVLLI ergo omnino hominum liceat hanc pa-

Fides habeatur transumptis.

 ginam

ginam nostræ absolutionis, concessionis, indulti, mandati, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit; indignationē omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno, Incarnationis Dominicæ, Millesimo quingentesimo quadragesimo tertio, Pridie idus Martij: Pontificatus nostri, Anno Decimo.

L. Torres.

Ie. Lambertus.

ALIAE

ALIAE LITTERAE APOSTOLICAE, IN FORMA BREVIS, EIVSDEM PAVLI III.

quibus, præter alia, conceditur facultas cōcionādi, confeſsiones audiendi, abſoluendi, et uota commutandi, Anno M. D. XLV.

Dilectis Filijs, moderno, & pro tempore existenti Præposito, & socijs Societatis IESV, in alma Vrbe nostra canonice institutæ.

PAVLVS PAPA III.

ILECTI FILII, Salutem, & Apostolicam ben. Cum inter cunctas solicitudines nostras, quibus nos premit pastorale officiũ, illa sit præcipua, vt gregi dominico, nobis, superna dispositione, commisso, animarum cura non desit; ne illum, antiquus serpens humano generi inimicus, indefensum, & impræparatum in-

Societatis fructus cō mēdantur.

uadat. Attēdentes igitur ad fructus vberes, quos in domo Domini hactenus produxistis, et produ cere, non desinitis, vestra religione, integritate, scientia, doctrina, moribus, & experientia, plurimum in Domino confidentes, vobis, quos alias, Societatem vestram de IESV approban do, confirmando, & benedicendo, ac perpetuæ firmitatis munimine roborando, sub nostra, &

Facultas ubiq; prædicandi.

Apostolicæ sedis protectione suscepimus, & cuilibet vestrum, qui ad hoc idoneus repertus, & per vestræ Societatis Præpositum, pro tempore existentem deputatus fuerit, in quibusuis ecclesijs, & locis, ac plateis communibus, seu publicis, & alias vbique locorum clero, & populo verbum Dei prædicandi, proponendi, & interpretan di, ac eos viam veritatis edocendi, & ad bene beateq; viuendum, ita, vt in vobis verbo pariter, & exemplo ædificentur, in Domino hortan di, & admonendi, necnon illis ex vobis, qui pres byteri fuerint, quorumcunque vtriusque sexus Christifidelium, ad vos vndecunque accedentium confeßiones audiendi, &, confeßionibus dili genter auditis, ipsos, & eorum singulos, ab omnibus, & singulis eorum peccatis, criminibus, exceßibus, & delictis, quantumcunque grauibus, & enormibus, etiam sedi Apostolicæ reseruatis, & à quibusuis, ex ipsis casibus re

Facultas cō fessiones audiendi, & ab omnibus casibus qui non sunt in Bulla cęnæ Domini absoluendi.

sultantibus

sultantibus sententijs, censuris, & pœnis ecclesia-
sticis (exceptis contentis in Bulla, quæ in die cœ-
næ Domini solita est legi) absoluendi, ac eis pro
commissis pœnitentiam salutarem iniungendi, nec
non vota quæcunque per eos, pro tempore emis-
sa (vltramarinis, visitationis liminum beatorum
Petri, & Pauli Apostolorum de Vrbe, ac san-
cti Iacobi in Compostella, necnon Religionis, &
castitatis votis dumtaxat exceptis) in alia pieta-
tis opera commutandi, ac Missas ante diem, cir-
ca tamen diurnam lucem, & etiam infra horam
post meridiem, quando, & quoties, stante legi-
timo impedimento, moderno, & pro tempore
existenti Præposito vestro præfato id necessari-
um, vel alias in Domino expedire visum fuerit,
celebrandi, & post, seu ante illarum celebratio-
nem, aut alias Christifidelibus ipsis Eucharistiæ,
& alia ecclesiastica sacramenta, sine alicuius præ-
iudicio ministrandi, diœcesanorum locorum, re-
ctorum parochialium, & aliarum Ecclesia-
rum, aut quorumuis aliorum licentia, desuper mi-
nime requisita, ac horas canonicas diurnas pari-
ter, & nocturnas, secundum vsum Romanæ Ec-
clesiæ nouiter editum dicendi, & recitandi, ita,
quod ad alium vsum obseruandũ, seu officiũ dicen-
dũ minime teneamini, plenã, & liberã facultatẽ
auctoritate Apostolica per præsentes ad nostrũ

Facultas nota, exceptis tantũ quinque, cõmutandi.

Facultas ante diem, & post meridiem celebrandi.

Facultas ministrandi sacramenta.

Facultas officium Romanum nouum dicendi.

& sedis Apostolicæ beneplacitum concedimus.

Iudices qui asſiſtant. Quocirca vniuersis, & singulis locorum Ordinarys, eorumq; Vicarys, & alys Superioribus mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum, si, & postquam præsentes litteræ eis intimatæ fuerint, ac quoties, pro parte alicuius ex vobis, quilibet eorum fuerit requisitus, in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes faciant easdẽ præsentes, ac in eis contenta quæcunque, firmiter obseruari, nec permittant quemlibet, ex vobis, super præmissis, & eorum singulis, per quoscũque desuper, quomodolibet molestari, impediri, aut inquietari, contradictores quoslibet, & rebelles, per cẽsuras ecclesiasticas, et alia iuris remedia (appellatione postposita) cõpescendo, NON obstantibus quibusuis constitutionibus, & ordinationibus, ac prohibitionibus, et litteris Apostolicis, etiam per Sixtum quartum in capitulo, Et si dominici, & alios Romanos Pontifices, prædecessores nostros, ac nos, & sedem prædictam, etiam consistorialiter editis, & factis, quibus omnibus, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum insererẽtur præsentibus, pro expressis habẽntes, ad huiusmodi effectum, pro hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, & derogatum esse decernimus, ceterisq; contrarÿs

Trãſumptis quibuscunque; Volentes etiam, & eadem aucto-

ritate Apostolica decernentes, quod præsentium transumptis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & alicuius Prælati, aut personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ sigillo munitis, eadem fides vbique locorum in iudicio, & extra illud, prorsus adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ. Sic igitur, filij, his vobis concessis facultatibus ad omnipotentis Dei honorem, & animarum salutem efficaciter, sicq; diligenter vti studeatis; quod, per solicitudinis vestræ solertiam, catholicæ pietatis fructus proueniat; vosq; exinde apud Deum, et homines non immerito commendemini. Dat. Romæ, apud sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die tertia Iunij. M. D. XLV. Pontificatus nostri Anno Vndecimo.

habeatur fides.

Exhortatio Pontificis.

Blo. el. Fulgin.

ALIAE LITTERAE APOSTOLICAE, IN FORMA BREVIS, EIVSDEM PAVLI, III.

ad eligendos Coadiutores, qui possint, etiam promoueri ad sacros ordines, & cet. Anno, M. D. XLVI.

Dilectis Filijs modernis, & pro tempore existentibus Præposito Generali, & socijs Societatis IESV in alma Vrbe nostra canonice institutæ.

PAVLVS PAPA III.

ILECTI FILII, Salutem, & Apostolicam ben. Exponi nobis nuper fecistis, quod vos ob penuriã cooperatorum, personis, quæ tã in spiritualibus, quam in temporalibus rebus, et officijs vestris domesticis, vos coadiuuent, indigetis. Quare nobis humiliter supplicari fecistis, vt vobis, quod sacerdotibus, qui vos

in spiritualibus, & personis sæcularibus, quæ vos in temporalibus, & officijs prædictis coadiuuẽt, vti poßitis, licentiam, & facultatem concedere, aliasq; vobis, & statui vestro in præmißis opportune prouidere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur huiusmodi supplicationibus inclinati, vobis, quod de cetero, sacerdotibus, qui vos in spiritualibus, & personis sæcularibus, quæ vos in temporalibus, & officijs vestris domesticis coadiuuẽt, vti poßitis; ipsiq; Coadiutores tam sacerdotes, quam personæ sæculares, peractis experientijs, & probationibus, per Cõstitutiones vestras requisitis, ad maiorem eorum deuotionẽ, & amplius meritũ vota paupertatis, et castitatis, ac etiam obedientiæ (ita, vt ad illa seruanda, pro eo tempore, quo tu, fili Præposite, & qui pro tempore fuerint eiusdem Societatis Præpositi, eis in ministerio spirituali, vel temporali vtendum indicaueritis, & non vltra, astringantur, nec propterea ad aliquam solemnem profeßionem emittendam teneantur, neque ad eam aliter admittantur) emittere, ac ipsi Coadiutores ad omnes, etiam sacros, & presbyteratus ordines, de licentia tui, fili Præposite Generalis, si alias idonei fuerint, promoueri valeant; sintq; omnes, & singuli eorum, omnium bonorum operum, quæ in dicta Societate fient, ac meritorum illius participes,

Admitti possunt Coadiutores spirituales, ac tẽporales.

Tria uota Coadiutorum iuxta Constitutiones.

Coadiutores ad sacros ordines promoueri possunt, & sũt participes meritorum.

& illis

quibus gaudent professi.

& illis plene gaudeant, prout alij dictæ Societatis Profeßi participant, & gaudent; quodq; tu, fili Præposite, & pro tempore existens Præpositus Societatis huiusmodi, de cetero, perpetuis futuris temporibus, viginti dumtaxat, ex eisdem presbyteris Coadiutoribus, quos ad id idoneos inueneritis, & quando tibi, seu eidem pro tempore existenti Præposito placuerit, easdem facultates, gratias, & auctoritatem, quas Profeßis Societatis huiusmodi concedere potes, seu per nos vobis quomodolibet concessæ existunt, in toto, vel in parte, libere concedere, ac alios Præpositos, seu Vicarios tuos tam Prouinciales, quam locales, cũ facultate quoscunque ad Societatem prædictam confluentes, ad probationem huiusmodi recipiendi, & ad vota prædicta, non tamen dictam professionem solẽnem, quæ Romæ dumtaxat fieri poßit, & debeat, admittendi, creare, & deputare, libere, & licite valeatis, plenam, & liberã, Apostolica auctoritate, tenore præsentium concedimus licentiam, & facultatẽ; NON obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac vestris, etiam iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, regularibus institutis, ac omnibus illis, quæ in litteris confirmationis Societatis huiusmodi volumus non obstare, cæterisq; contrarijs quibuscunque.

Viginti tãtum coadiutoribus facultates Professorũ cõcedi possunt.

Facultas recipiẽdi coadiutores, quibus cõmunicetur.

Solemnis profeßio tãtum Romæ facienda.

cunque. Volumus autem, quod præsentiũ transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, vbique locorum ea prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Dat. Romæ, apud sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, Die V. Iunij, M. D. XLVI. Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

Transumptis fides habeatur.

Blo. el. Fulgin.

ALIA

ALIA EIVSDEM PAVLI III. BVLLA, QVA plurima Priuilegia, & indulta Societati conceduntur, Anno M.D.XLIX.

Paulus Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

ICET Debitum pastoralis officij omnibus regularem vitã ducentibus, vt in suis disciplinis, & laudabilibus institutis conseruentur, & augeantur, nos reddat fauorabiles, & benignos; ad Societatẽ vero de IESV, per nos institutã, & approbatã, cuius specimẽ, veluti ager fertilis in Domino, multiplices, atque vberes fructus animarũ, ad summi Regis laudem, & fidei incrementũ attulit, & affert quotidie verbo, & exẽplo in populo Christiano, dirigentes præcipue, velut pius pater, oculos mentis nostræ, dignum censemus, vt ipsam Societatem, eiusq; in odorẽ suauitatis Altißimo deseruientes personas, specialibus

fauoribus

fauoribus prosequamur, illaq; sibi fauorabiliter concedamus, per quæ Societas ipsa vtiliter regi, & prospere dirigi, ac ad animarum auxilium fideliter in Domino procedere valeat. Hinc est, quod nos dilectorum filiorum Ignatij de Loyola moderni Præpositi Generalis, & aliorum sociorum eiusdem ordinis, supplicationibus inclinati, sibi, vt Præpositus Generalis dictæ Societatis, pro tempore existens, cum primum iuxta Constitutiones eiusdem Societatis, in illius Præpositū electus fuerit, eo ipso verus ipsius Religionis Generalis Præpositus, cum libera, generali, & omnimoda cura, & administratione omniū, & singulorum, ad felix regimen, & prosperam directionem dictæ Societatis spectantium, & pertinentium sit, & esse censeatur, ac suum Præpositi officium, in omnibus exercere incipiat, ac plenam in vniuersos eiusdem Societatis socios, et personas, sub eius obedientia degentes, vbilibet commorantes, etiam exemptos, etiam quascunque facultates habentes, suā iurisdictionē exerceat, possitq; et debeat dictus Præpositus per personas, ad id à dicta Societate facultatē habētes, et ad id deputatas, in certis casibus iuxta dictas Constitutiones amoueri, et alius ipsius loco, per easdē personas substitui, et alias, prout personæ deputatæ prædictæ, id in Domino cōspexerint salubriter expedire

Plena est administratio Præposito Generali, post electionem.

Potest Præpositus nō nunquam amoueri.

ac ipsemet

Præpositi circa missiones potestas.

ac ipsemet Præpositus, pro tempore existens ire, & suos quocunque locorum, etiam inter infideles, cum expedire in Domino iudicabit, mittere, ac reuocare, & per nos, ac successores nostros, ad locum aliquem missos, sine temporis certi limitatione, cum id expedire ad Dei gloriam, & animarum auxilium, visum erit (super quo conscientiam dicti Præpositi oneramus) ad alia loca transmittere, libere, & licite valeat (qui, vbicunque morari contingat, ad nutum nostrum, & Romani Pont. pro tempore existentis, ad sedem Apostolicam, seu quo oportuerit, & sibi per dictam sedem iniunctum fuerit, iuxta ipsius Societatis professionem, venire debeant) concedimus, *ac volumus, statuimus, &* ordinamus, quod *Præpositus absque Societatis, & aliquis ex socijs huiusmodi absque dicti Præpositi consensu, & expressa licentia, electioni seu prouisioni de illius persona in Episcopum, Archiepiscopum, aut aliam quamcunque dignitatem, per quemcunque Principem, vel quodcunque Capitulum, aut alias quascunque personas, ad id auctoritatem habentes, pro tempore factæ, consentire, aut ad illam admitti, seu alicuius prælationis, & dignitatis in eadem Societate (si eam occulta, aut manifesta ambitione quæsisse conuincetur) capax esse nullatenus possit: quodque à correctione regulæ Societatis*

Dignitas acceptari nō pōt absq; facultate.

Ambitiosus in Societate non est capax dignitatis.

tatis

tatis huiusmodi, secundum ordinationes eius factæ (vt vigor disciplinæ melius conseruetur) appellari, aut talis appellatio per vllum iudicem admitti, seu ab officijs absolutio, aut priuatio peti non possint; & tam Generalis, quàm alij inferiores Præpositi eiusdem Societatis, fratres, seu socios dictæ Societatis, Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, seu alijs Ecclesiarum Prælatis, & personis, in socios, aut alias ad vllum eorum ministerium deputare minime teneantur; nisi auctoritate litterarum eiusdem sedis, de Societate, & indulto huiusmodi expressam facientium mentionem; & si quos deputare contingeret, nihilominus sub ordinis correctione existant, & cum expedire iudicabunt, eosdem remouere possint: Illos vero ex fratribus, seu socijs prædictis, qui ad prædicandũ crucem, vel ad inquirendum contra hæreticam prauitatem, seu ad alia similia negotia deputati fuerint, Ignatius, & alij illius successores Præpositi Generales dictæ Societatis, pro tempore existentes, remouere, seu reuocare, & transferre, ipsisq;, quod supersedeant, iniungere, ac alios illorum loco substituere, cum expedire viderint, libere, & licite valeant; Ac eisdem Ignatio, & alijs Generalibus Præpositis, pro tempore existẽtibus, vt per se, vel alios ad id per eos, pro tempore deputatos, omnesq;, & singulos eiusdem So-

A correctione regulæ non potest appellari.

Superiores non tenentur aliquẽ ad Prælati cuiusq; ministeriũ deputare.

Transferri possunt deputati ad certa negotia.

Præpositus per se, uel alios potest omnes suos plene ab

cietatis

foluere, & circa irregulares dispensare, ni si sint casus enormes iuxta Bullam Sixti iiij.

cietatis socios, & personas sub eorum obedientia, disciplina, & correctione, pro tempore degentes, ab omnibus, & singulis eorum peccatis, ante, vel post ingressum, in dicta Societate, per eos commissis, necnon à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsq; ecclesiasticis, et sæcularibus sententijs, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine quomodolibet latis, & promulgatis, & huiusmodi sententijs innodatos, aut in locis suppositis ecclesiastico interdicto, diuina officia celebrantes, & suscipientes, ordines sic ligatos, & propterea irregularitatem incurrentes, absoluere, ac cum eis, cum dispensatione eguerint, dispensare possint; nisi excessus absoluendorum, & dispensandorum huiusmodi adeo graues, & enormes sint, quod sint ad sedem Apostolicam merito remittendi; & ne sæpe in dubium reuocetur, qui sint ad sedem prædictam destinandi, declarationem in ea parte, per fel. rec. Sixtum Papam Quartum prædecessorem nostrum, in Bulla, quam mare magnum vocant, factam, confirmamus. Volumus autem, quod postquam Societati, & consortio huiusmodi aggregari volentes, absoluti, & cum eis, vt præfertur, dispensatum fuerit, nisi mox ordinem intrare, & peractis experientijs secundum Constitutiones dictæ Societatis, vota emittere parati sint, etiam si super

In cēsuras reincidunt absoluti, nisi mox intrent Societatē, & uota emittere parati sint.

hoc

hoc induciæ eis à Prælatis eiusdem Societatis concedantur, eo ipso in pristinas sententias, à quibus eos totaliter absolui contigerit, relabantur, & re incidant; Nec non quod quilibet ex socijs Societatis huiusmodi peccata sua proprio Præposito, vel ab eo deputato, seu deputatis, & alias secundum ordinationes Societatis prædictæ, designatis confiteri debeat, nisi super hoc à dicto Præposito aliũ confessorem eligendi facultatẽ habuerit: Ac inhibemus, nequis post emissa vota secundum Cõstitutiones prædictas, siue Professus, siue Scholaris, siue Coadiutor Societatis huiusmodi sit, ad quẽuis alium ordinẽ, etiam per sedem Apostolicã approbatum (Carthusiensium dumtaxat excepto) nisi de expressa ipsius Præpositi, aut dictæ Sedis licentia transferri; egressi vero aliàs, quã vt præfertur, de ordine seu consortio huiusmodi, in nullo alio, præterquam Carthusiensium præfato ordine admitti, recipi, vel retineri possint; ipsiq; Generalis, & alij inferiores Præpositi per se, vel alios illos sic egressos, ac alios quoscunque dictæ Societatis apostatas, vt etiam alios quosuis insolentes, & qui id mereri videbuntur, in quocunque habitu apostatas prædictos contigerit inueniri, excõmunicare, capere, incarcerare, & alias suæ disciplinæ submittere, et ad id, si opus fuerit, auxiliũ brachij sæcularis inuocare libere, et licite valeãt;

Personæ Societatis cui debeãt confiteri.

Qui uota emiserint, alium ordinẽ præter, Carthusiẽsium ingredi non possunt.

Apostatæ, & insolentes coerceri possunt.

Personæ, ac bona Societatis eximuntur.

Ipsamq; Societatem, & vniuersos illius socios, & personas, illorumq; bona quæcunque, ab omni superioritate, iurisdictione, correctione quorumcunque Ordinariorum eximimus, & liberamus, ac sub nostra, & præfatæ Sedis protectione suscipimus; Liceatq; Præpositis, &, de eorum etiã facultate, vniuersis fratribus, & socijs Societatis huiusmodi in presbyteratus ordine constitutis, in locis, in quibus degunt, & eos pro tempore morari contigerit, habere oratoria, & in eis, ac quocunque alio honesto, & congruenti loco, in altari portatili, cum debitis reuerentia, & honore, etiam tempore interdicti, quauis etiam Apostolica auctoritate appositi, ianuis clausis, excommunicatis, & interdictis exclusis, submissa voce, Missas, & alia diuina officia celebrare, ac ecclesiastica sacramenta recipere, & alijs ministrare, dummodo ipsi causam, non dederint, interdicto, nec contingat id ipsis specialiter interdici: ijs vero, qui in ipsorum Præpositorum, & sociorũ morantur obsequijs, cuncta libere ministrare possint ecclesiastica sacramenta, & ipsos, cum decedunt, in eorum cœmeterijs sepelire, siquando in terris, in quibus socij prædicti, vel eorum aliqui, pro tempore resederint, vel earum personas excommunicationis, seu interdicti sententias contigerit promulgari, pueri seu familiares eorumdem

Presbyteri habere possunt oratoria, & usũ altaris portatilis.

Interdicti tẽpore celebrare, ac sacramẽta ministrare licet Societati.

Familiaribus Societatis possunt ministrari sacramenta, & sepultura.

Interdicti tẽpore Diuina possũt

sociorum

sociorum seruitijs deputati, ac eorum, & Socie-
tatis huiusmodi negotiorum procuratores, et ope
rarij, huiusmodi sententijs obnoxij minime habeã
tur; ibiq; poßint audire diuina; nisi eisdem cau-
sam dederint, vel specialiter excommunicari, seu
interdici contigerit eosdem: Nec vllis Prælatis,
contra aliquem de prædicta Societate, vel con-
tra alios eorum causa, aliquam excommunicatio
nis, suspensionis, vel interdicti sententiam, con-
tra eiusdem Societatis priuilegia, per nos conces-
sa (quorum interpretationem nobis, & Apo-
stolicæ sedi reseruamus) ferre liceat; & si tule-
rint, eo ipso irrita, nulliusq; roboris, vel momẽ
ti sit, & esse censeatur: ac omnes, & singuli
alij Christifideles, cuiuscunque conditionis exi-
stant, qui verbi Dei concionibus, seu prædicatio-
nibus sociorum, seu fratrum Societatis huiusmo-
di, in ecclesijs, vbi ipsi concionabuntur, interfue-
rint, diebus huiusmodi Missas, & alia diuina of
ficia audire, & ecclesiastica sacramenta ibidem
recipere, libere, & licite valeant, nec ad id, ad
proprias parochiales, ecclesias accedere tenean-
tur. Et quia eiusdem Societatis, fratres, & so
cios, de locis ad loca transferri contingit, prop-
ter, quod stabilem, & continuam in certis, & de-
terminatis Domibus mansionem habere non pos-
sunt, & in ipsa Societate idoneos tantum, &

audire familiares, procuratores, & operarij Societatis.

Cõtra priuilegia à Paulo iij. cõcessa ferri non possunt ab ullo cẽsuræ, nec dari eorum interpretatio.

Qui Societatis cõcionibus intersũt, Missas audire, & sacramenta ibidẽ recipere possunt.

Volente Præposito possũt nostri a quolibet Antistite in sacris promoue-

ri, absq; promissione, & obligatione. comprobatos, ad sacros ordines promoueri intelleximus, eidem Præposito Generali, quod ordinandos socios, & fratres huiusmodi Societatis, quibuscūque maluerit catholicis Antistitibus gratiā, & cōmunionem dictæ sedis habentibus, præsentare, ipsisq; Antistitibus præsentatos huiusmodi, absque omni promissione, vel obligatione ipsorū ordinandorū fratrū, & sociorū, ad omnes etiā sacros, & presbyteratus ordines promouere.

In terris infideliū, & hereticorū licet nostris commorari de Præpositi licentia.

Et cum ipsi socij, magnā patientes, pro Christi nomine paupertatem, exhortationis pio studio bonos ad potiora dirigant, & errantes ad rectitudinis semitam laudabiliter reuocare procurent, concedimus, vt in excōmunicatorū, & hæreticorū, vel schismaticorum, vel infidelium terris libere commorari, & cum eisdem conuersari (de licentia tamen Præpositi Generalis) & ab eis tunc, & etiam, quando per ipsas illos transire contigerit, necessaria vitæ deposcere, ac recipere valeāt. Quodq;

Nostri nō teneantur ullam suscipere uisitationem, iustitiæ ministrationē, curamue Monialiū.

nullis ipsorum correctionis, seu visitationis, vel inquisitionis officium, monasterijs, vel ecclesijs, seu quibuscunque personis impendere, vel ad cognitiones causarum, citationes partium, & denuntiationes sententiarum interdicti, vel excommunicationum procedere, aut curam Monialium, seu religiosarum quarumlibet personarum recipere teneantur, per litteras Apostolicas impetratas,

petratas, vel in posterum impetrandas, nisi de hoc indulto, & ordine sociorum huiusmodi, expressam facientes mentionem, auctoritate, & tenore prædictis, de speciali gratia indulgemus; Concedentes ipsis socijs, vt de ijs, quæ in ornamentis, aut pro eis, aut libris, fabrica, luminaribus, seu pro victu, vel indumentis eorum, necnon pro annuis censibus redimendis, ad quorum solutionem aliquæ Domus Societatis prædictæ, obligatæ forsan existant; ac de Domibus, & Collegijs, ac eorum prædijs, hortis, alijsq; locis eisdem socijs, iuxta eorum viuendi institutum haberi concessis, aut de ijs, quæ sibi pro huiusmodi rebus, Domibus, collegijs, prædijs, locis, & hortis emendis, per quascunque personas, pro tempore legari, aut relinqui contigerit, & alijs bonis quibuscunque, per dictam Societatem, & ipsius Collegia possessis, & obtentis aliquam decimam, etiam Papalem soluere, seu canonicam portionem exhibere, seu ad præstationem procurationum Legatorum prædictæ sedis, vel Nunciorum ipsius, aut Ordinariorum locorũ, aut exactionum, collectarum, seu subsidiorum, vel prouisionum quorũcunque minime teneantur; nec ad id per litteras eiusdem sedis, aut Legatorum, vel Nunciorum, seu diœcesanorum prædictorum, cuiuscunque tenoris fuerint, vllo vnquam tempore

Nõ tenentur soluere bonorum suorum decimam, uel aliam dare cõtributionẽ seu procurationẽ, non obstãte Apostolica constitutione.

compelli poßint; nisi ipsæ litteræ Apostolicæ plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indultu, & concesßione huiusmodi, ac de eorum ordine mentionem fecerint. Et si forte per nos, vel dictam sedem de pijs legatis dispositis, & relictis, in genere vel specie, decima, vel alia portio, seu quarta alteri piæ, vel non piæ causæ, quomodolibet hactenus concessa fuerit, vel illam in posterum concedi, seu solui, aut dari mandari, contigerit; Socios præfatos, & illorum Domos, & bona quæcunque, ac eis legata, & relicta, aut alias, in eorum fauorem disposita, in concesßionibus, & mandatis huiusmodi decernimus, & volumus minime comprehendi; nisi de ipsis, ac præsenti decreto, & voluntate nostra, non per clausulas generales idem importantes, sed vera, expressa, & specifica mentio fiat in eisdem. Et insuper si contingat Socios ipsos, vt adiuuãte aliquo Principe, Duce, Marchione, Comite, vel Communitate, vel quauis ad id potenti, & facultatibus abundanti persona, aliquam Domum, ecclesiam, aut collegium Societatis prædictæ ædificent, & construant, seu id per alicuius similis personæ testamentum mandari, vel quouis modo eis offerri; Domum, Ecclesias, seu collegia huiusmodi, cum omnibus, ad id necessarijs, & opportunis construi, & ædificari, ac locum pro huiusmodi

Domus uel collegia Societati donata seu relicta, eo ipso auctoritate Apostolica censeãtur erecta.

modi constructione oblatum recipi posse, ipsasq; Domos, Ecclesias, Collegia, Cellas, Oratoria, vbilibet per dictos socios, pro tempore cõstructa, vel eis donata, eo ipso, quod ædificata, vel donata fuerint, Apostolica auctoritate prædicta, erecta approbata, & confirmata, ac bona quæcunque, pro Collegiorum dote, seu Scholarium inibi, pro tempore commorantium sustentatione, per quoscunque Christifideles, pro tempore donata, relicta, & legata, eo ipso prædicta Apostolica auctoritate, perpetuo applicata, & appropriata esse, & censeri (nisi alias ad collationem Sedis prædictæ pertinerent) & ecclesias prædictas, cum cœmeterijs benedici, aut consecrari facere, & primum lapidem poni, per quoscunque Episcopos (si diœcesani, vltra quatuor menses id facere distulerint) posse decernimus inhibentes omnibus, & singulis Archiepiscopis, Episcopis, alijsq; ecclesiarum Prælatis, & locorum Ordinarijs, ac quibusuis alijs potestatibus ecclesiasticis, & sæcularibus, illis nihilominus mandantes, ne ipsos socios, aut eorum Domos, Ecclesias, aut Collegia huiusmodi, ad aliquorum requisitionem, ex propria eorum voluntate, si id in Domino expediens fuerit, ædificare volentes, quoquomodo in huiusmodi constructionibus impediant, perturbent, aut molestent. Et vt Societatis hu

Bona Societati donata, etiam auctoritate Apostolica reputãtur applicata &c.

Ecclesiæ nostræ benedici, & consecrari possunt à quolibet Episcopo &c.

Ne impediantur nostri, ab ullo in suis ædificijs.

iusmodi professoribus omnis vagandi occasio, & ad Apostolicam sedem prædictam recurrendi, subtrahatur, pro posse necessitas; Generali, & de eius licentia, Prouincialibus Præpositis dictæ Societatis, pro tempore existentibus, & illorũ Vicarys, & locatenentibus, vt cum eiusdem Societatis personis defectum natalium, ex adulterio, sacrilegio, incestu, & quouis alio nefario, & illicito coitu prouenientem patientibus, necnõ cum ijs, qui ex quauis causa (præterquam homicidy voluntarij, bigamiæ, & mutilationis membrorum) irregulares fuerint, postquam in ordine ipso vota emiserint, vt, defectu, & irregularitate huiusmodi, non obstantibus, ad quoscunque etiam sacros, & presbyteratus ordines promoueri, & in illis, etiam in altaris ministerio ministrare, & irregulares defectum natalium patientes, prædicti ad quascunque administrationes, & officia dictæ Societatis eligi, recipi, & assumi, illaq; gerere, & exercere, libere, & licite valeant, dispensare posint auctoritate, & tenore prædictis, concedimus, & indulgemus. Præterea, cum intellexerimus populos ciuitatum, terrarum, & locorum, apud quæ habitationem ijdem socij habent, vel vbi eosdem versari, aut transire contigit, exemplo allectos, & inductos religiosæ vitæ, quam Domino concedente ducunt, liben-

Quatenus cũ nostris in irregularitate possit dispensari.

ter

ter ad confitendum eisdem, & sacratissimam communionem, de manibus eorumdem accipiendũ confluere, vt illis sic confluentibus satisfacere valeant, vniuersis vtriusque sexus Christifidelibus, vt cuilibet de Societate prædicta confiteri possint, Rectoris sui licentia minime requisita, cui non teneantur eadem peccata, de quibus confessi, & absoluti fuerint, rursus confiteri: necnon omnibus, & singulis Christifidelibus, tam forensibus, quam in ciuitatibus, & locis, in quibus socij prædicti consistunt, commorantibus, aut illac trãseuntibus Eucharistiæ sacramentum (quod in suis ecclesijs decenter tenere socios præfatos volumus) quocunque anni tempore, præterquam in festo Paschatis Resurrectionis Dominicæ, & mortis articulo, nisi necessitas vrgeret, eorumdem fidelium, parochialium ecclesiarum Rectorum licentia minime requisita, accipere libere, & licite valeant: Nec non animarum profectui prouidere volentes, de omnipotentis Dei misericordia, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, auctoritate confisi, omnibus, & singulis vtriusque sexus Christifidelibus, vbilibet cõmorantibus, vere pœnitentibus, & confessis, seu temporibus à iure statutis confitendi propositum habentibus, qui aliquã Ecclesiam, aut alium pium locum dictæ Societatis, semel singulis annis (præter

Fideles qui cunq; confiteri nostris possũt absq; Rectoris sui facultate.

Licet singulis Christianis Eucharistiã a nostris accipere semper, duobus exceptis casibus.

Qui aliquã Ecclesiam nostram à Præposito designatã semel in anno uisitarit indulgenti

am plenarium consequitur.

(præter annum Iubilei) in die, per, pro tempore existentem, dictæ Societatis Præpositum, eligendo, à primis vesperis vsque ad occasum solis eiusdem diei inclusiue, deuote visitauerint, & inibi orationẽ Dominicam, ac salutationem Angelicã recitauerint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, ac remißionem, in forma Iubilei, auctoritate Apostolica tenore præsentium misericorditer concedimus, & elargimur: Et insuper quatuor alijs, scilicet, Natiuitatis, Circũcisionis, Epiphaniæ, & Corporis Christi festiuitatum, necnon Veneris, & Dominicis, & Quadragesimalibus diebus singulorum annorũ, vsque ad octauam Paschatis, ecclesias, & alia pia loca, dictæ Societatis, deuote visitauerint, & inibi orationem, & salutationem prædictas similiter recitauerint, ac verbum Dei, si in illis prædicetur, deuote audiuerint, septem annos, & totidem quadragenas, de iniunctis eis pœnitentijs misericorditer, in Domino relaxamus: Ac Præposito Generali eiusdem Societatis, vt, quos de suis idoneos in Domino iudicauerit, ad lectiones Theologiæ, & aliarum facultatum, alterius licentia, ad id minime requisita, vbilibet deputare poßit, & vt, cum aliquos ex fratribus, seu socijs Societatis huiusmodi in Saracenorum, & Paganorum, aliorumq; infidelium terras, & prouincias

Certis anni diebus obtinetur in Ecclesiis nostris indulgentia multorum annorum.

Præpositus lectores in Theologia & facultatibus omnibus deputare potest.

In terris infideliũ, et

cias alias remotißimas, à quibus non poteſt adiri ſedes Apoſtolica, miſerit, poßit eis, auctoritate noſtra, facultatem concedere, vt Chriſtianos ibidem commorantes, confeßione peccatorum ſuorum audita, & pœnitentia ſalutari iniuncta, eos, & eorum quemlibet ab omnibus, & ſingulis eorum peccatis, etiam in Bulla Cenæ Domini reſeruatis, & a conſequentibus cenſuris, & pœnis abſoluere; & cum ijs, qui ab infidelitate conuertentur tantum, & in locis remotißimis, qui prius in gradibus non licitis, tamen lege diuina nō prohibitis, matrimonia contraxerant, vt in eisdem manere poßint, diſpenſare; ac in locis prædictis remotißimis, quæcunque, Eccleſias, Hoſpitalia, & alia pia loca, prout expediens fuerit, erigere, ac nunc, & pro tempore erecta reformare, ſine alicuius præiudicio, & veſtes ſacerdotales, pallas, corporalia, calices, altaria, cœmeteria (ſi Epiſcopus, qui ea faciat, catholicus inibi non adſit) benedicere, ac profanatas eccleſias reconciliare poßint, & quæcunque ſtatuta, & ordinationes, deſuper neceſſaria facere, illaq;, poſtquam facta fuerint, mutare, alterare, ac illis addere, & detrahere, ac Præpoſito prouinciali, in illis longinquis partibus reſidente decedente, interim, dū alius per Generalem Præpoſitum mittitur, loco Præpoſiti, ſic decedentis, alium eligere, libere, & licite

partibns remotißimis noſtri abſoluere poſſunt, etiam a caſibus in Bulla Cenæ Domini reſeruatis.

Diſpēſare in gradibus iure diuino non prohibatis in locis remotiſſimis.

Eccleſiarū erectio, & reformatio

Sacerdotalium benedictio.

Eccleſiarū reconciliatio.

Statuta cō dere.

Decedēte Prouinciali, alterius electio.

licite valeant. Et quia innumerosis populis illarum regionum, tanta est sacerdotum raritas, vt vnus plurium curam populorum suscipere debeat: vt bis eodem die Missam celebrare, diuersis in locis valeat; & insuper, attenta meditatione pensantes quantum vtilitatis ad exaltationem Christianæ fidei, & Euangelicæ veritatis, Societatis prædictæ, professores afferant, & afferre valeant, omnia, & singula, gratias, immunitates, concessiones, priuilegia, & indulta, antea, per nos eidem Societati, & illius socijs, & personis quomodolibet concessa, quæ hic, pro specificatis haberi volumus, approbantes, innouantes, & confirmantes, quod socij dictæ Societatis, qui alibi, quam in vrbe Romana, professionem emittere non possunt, litteris Apostolicis, ab ipsa Societate, ad id ob aliquas causas, ad tempus impetratis, non obstantibus eisdem, de licentia Præpositi Generalis præfati, professionem, ipsam vbilibet emittere, libere, & licite valeant, concedimus, & indulgemus. Nec non Ignatio, & alijs successoribus suis, Præpositis Generalibus dictæ Societatis, pro tempore existentibus, vt indultum alias, per nos eidem Societati, super habendis viginti Coadiutoribus cōcessum, ad alios quoscunque, quos idoneos fore censuerint, sub eorum obedientia degentes extēdere, & quascunque gra-

Potestas bis in die celebrā.i.

Priuilegiorū a se datorum Papæ confirmatio.

Professio ubiq; locorum emitti potest.

Coadiutores sine certo numero admitti possunt.

tias,

tias, conceßiones, & indulta eisdem Generalibus dictæ Societatis Præpositis, pro tempore existentibus, per nos concessa, per eorũ Vicarios, aut personas, ad id sibi bene visas, præsertim in Indiarum, & alijs partibus remotis, pro tempore substitutas, exercere libere, & licite, valeant, ac præsentes litteras, & in eis contenta quæcunque, ex quauis causa, de surreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ defectu notari, vel impugnari nullatenus posse: ac sub quibusuis suspensionibus, derogationibus, limitationibus, & alijs quibusuis contrarijs dispositionibus, & gratiarum, ac indulgentiarum concessarum derogatorijs, seu reuocatorijs, etiam per nos, & sedem eamdem, pro tempore conceßis, nullatenus cõprehendi, sed semper, ab illis exceptas existere, ac suos plenarios effectus sortiri, & illarũ transumptis manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Canonici Metropolitanæ, vel alterius Cathedralis ecclesiæ, seu personæ in dignitate ecclesiastica cõstitutæ, munitis, eãdẽ prorsus fidem, quæ adhiberetur eisdẽ originalibus litteris, si forent exhibitæ, vel ostensæ, vbique in iudicio, et extra, adhiberi debere, & sic per quoscunque Iudices, & Commissarios quauis etiam Apostolica auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi

Gratias a Paulo iij. conceßas, poteſt Generalis per alios exercere.

Tranſumptis habeatur fides.

facultate,

facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere; ac, si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus: Ac dilectis in Christo filijs illustribus, & nobilibus viris, Principibus, ac Dominis temporalibus, & venerabilibus fratribus, Prælatis ecclesiasticis in quauis dignitate constitutis prædictam Societatẽ, & singulos illius socios plurimum in Domino cõmendantes, non solum, ne eos inquietari, aut eorum priuilegia violari permittant, sed vt benigne, & cum caritate, vt decet, suscipiãt exhortamur, atque in Domino rogamus: Et nihilominus vniuersis, & singulis venerabilibus fratribus nostris, Archiepiscopis, Episcopis, ac dilectis filijs, Abbatibus, Prioribus, & alijs personis in dignitate ecclesiastica constitutis, necnon Metropolitan. & aliarum cathedralium ecclesiarum Canonicis, ac eorundem Archiepiscoporum, & Episcoporum officialibus, & Vicarijs generalibus, vbilibet constitutis, per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, ac quilibet eorum, per se, vel alium, seu alios, præsentes litteras, & in eis contenta huiusmodi, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dictorum Sociorum, vel alicuius eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisdemq; Socijs, in præmissis, efficacis

Societas, eiusq; personæ principibus, ac Prælatis cõmendatur.

Deputãtur Iudices cõseruatores.

defensionis

defensionis præsidio aßistentes, faciant auctoritate nostra eosdem socios litteris, & in eis contentis huiusmodi pacifice gaudere: non permittentes eos, aut eorum aliquē super præmißis, aut quibusuis alijs rebus, & causis per locorum Ordinarios, aut quoscunque alios, quomodolibet indebite molestari, sed eos cōtra quoscunque, cuiuscūque conditionis, vel qualitatis existentes, & quauis, etiā Patriarchali, Archiepiscopali, vel Episcopali, aut mundana dignitate, ac exemptione fungentes, & munitos, in quibusuis causis, iustitiæ cōplementum ministrantes, id quod per eos ordinatū fuerit, ad executionem debitam perduci faciant, illosq; quos censuras, vel pœnas prædictas incurrisse constiterit, excommunicatos, ac interdictos declarent, ac faciant, & mandent publice nunciari, ac ab omnibus arctius euitari, & legitimis super his habitis, & habendis proceßibus seruatis, illos, quoties opus fuerit, iteratis vicibus aggrauari procurent, contradictores auctoritate nostra (appellatione postposita) compescendo, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij sæcularis; NON obstantibus constitutionibus, et ordinationibus, ac iuramēto, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, necnō priuilegijs, indultis, & litteris Apostolicis S. Benedicti, et S. Francisci,

ac mendicantium, & alijs ordinibus ſupradictis, illorumq; Prælatis, & perſonis, etiam ſuper non communicandis gratijs ſibi conceſsis, & alias quomodolibet, per nos, & ſedem prædictam conceſsis, confirmatis, ac etiam iteratis vicibus innouatis, etiam Mari magno, Bulla aurea, & alias quomodolibet nuncupatis, quibus illorum tenores præſentibus, pro ſufficienter expreſsis, & inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice ſpecialiter, & expreſſe derogamus, ceteriſq; contrarijs quibuſcunque. NVLLI ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrorum, conceſsionum, ſtatutorum, ordinationis, cõfirmationis, inhibitionum, exemptionis, liberationis, ſuſceptionis, decretorum, voluntatum, elargitionis, relaxationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorũ eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ, apud ſanctum Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ, Milleſimo quingenteſimo quadrageſimo nono, XV. Kal. Nouemb. Pontificatus noſtri, Anno quintodecimo.

G. Grolleti. F. De Iaſer pro magiſtris.

BVLLA

IVLII III.
BVLLA CONFIRMATIONIS SOCIETATIS, CVM maiori declaratione Instituti, atque aliis concessionibus, Anno, M.D.L.

Iulius Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

XPOSCIT debitum pastoralis officij, cui nos, licet immeritos, prætulit diuina Maiestas, vt fideles quoslibet, præsertim religiosos, in via mandatorum Domini, ad illius honorem, & gloriam, & proximorum spiritualem profectum deambulantes paternis confoueamus affectibus: vt fideles ipsi, dextera Domini sibi assistente propitia, æternæ salutis præmium feruentius exquirant, & in eorum pio proposito con foueantur. Dudum siquidem, per felicis recordationis Paulum Papam Tertiū, prædecessorem

 nostrum,

Summma lit terarũ Apo ſtolicarum Pauli iij. de Inſtituto Societatis.

noſtrum, accepto, Quod dilecti filij, Ignatius de Loyola, & Petrus Faber, ac Iacobus Laynez, nec non Claudius Iaius, & Paſchaſius Broet, ac Franciſcus Xauier, necnon Alfonſus Salmeron, & Simon Rodericus, ac Ioannes Coduri, & Nicolaus de Bobadilla, presbyteri Pampilonen. Gebennen. Seguntin. Toletan Viſen. Ebredunen. & Palentin. ciuitatum, & diœc. reſpectiue, in Artibus magiſtri, in Vniuerſitate Pariſien. graduati, & in Theologicis ſtudijs, per plures annos exercitati, Spiritu ſancto afflati, iam dudum è diuerſis mundi regionibus decedentes, in vnum conuenerant, & exemplaris, ac religioſæ vitæ ſocij effecti, abdicatis huius ſæculi illecebris, eorũ vitam perpetuo Domini noſtri IESV Chriſti, atque ſuo, & ſucceſſorum ſuorum Romanorum Pontificum ſeruitio dedicauerant, & iam pluribus annis verbum Dei prædicando, & fideles priuatim ad pias meditationes, beneq;, ac beate viuendum excitando, hoſpitalibus inſeruiendo, pueros, & alios rudes ſalubria dogmata ad Chriſtiani hominis inſtitutionem neceſſaria docendo, ac denique omnia caritatis officia, quæ ad animarum ædificationem pertinebant, vbique terrarum, vbi peregrinati fuerant, quiſque iuxta traditam ſibi ab ipſo Spiritu ſancto gratiam, multa cum laude obeundo, laudabiliter in vinea Domini ſe exer-

cuerant;

cuerant; eorum institutum, sub quadam viuendi formula ab ipsis edita, Euangelicæ veritati, & sanctorum patrum sanctionibus conformi, vt vinculum caritatis, & vnio in ipsis quidem Socijs, & alijs, qui prædictum vellent institutum sequi, conseruarentur, approbauit, & confirmauit, & benedixit: ipsosq; socios (quorum numerum, non vltra sexaginta esse tunc voluit) sub sua, & Apostolicæ sedis protectione suscepit, illisq; condendi Constitutiones, & statuta quæcunque ad ipsius, sic institutæ, & confirmatæ Societatis conseruationem, & felicem progressum, licentiam concessit per quasdam. Cumq; postmodum progressu temporis, Spiritu sancto cooperante, ex Societate prædicta spiritualem animarum fructum crescere, & multos, qui institutum prædictum sequi vellent, in Parisien. & alijs generalium studiorum Vniuersitatibus, studere intellexisset idem prædecessor, Ignatij, & aliorum sociorum prædictorum piam vitam, & doctrinam attendendo, eidem Societati, vt quoscunque alios idoneos, & iuxta suas Constitutiones probatos libere admittere possent, concessit. Et nihilominus, vt Coadiutores tam presbyteros, qui in spiritualibus, quam laicos, qui in temporalibus, & domesticis officijs eos adiuuarent (qui quidem Coadiutores

peractis probationibus, iuxta Constitutiones Societatis huiusmodi requisitis, ad maiorem deuotionem suam, & meritum, etiam tria vota, Paupertatis videlicet, Castitatis, & Obedientiæ possent emittere, non solemnia, sed quibus, pro eo tempore, quo Præpositus Generalis Societatis prædictæ eis, in ministerio spirituali, vel temporali vtendum iudicaret, astringerentur: quiq; omnium bonorum operum, quæ in dicta Societate fierent, ac meritorum omnium participes fierent, perinde, vt qui solēnē professionē, in eadē Societate emisissent) possēt assumere; & alias gratias, ac priuilegia ad fouendā, et adiuuandā in ijs, quæ ad Dei honorem, & animarum salutem pertinebāt, Societatem prædictam, de benignitate Apostolica concessit. Vt autem prædicta omnia prius ab eodem prædecessore concessa, magis confirmentur, & simul omnia, quæ ad institutū Societatis prædictæ pertinent, eisdem in litteris aliarum summā continentibus comprehendantur; & vt aliqua obscurius dicta, & quæ scrupulum, ac dubitationem possent inijcere, per nos exactius explicentur: nobis fuit humiliter supplicatum, vt formulam, qua prædictæ Societatis institutum exactius, & distinctius, quam antea, edocente experientia, ac vsu rerum, expressum, eodem tamen spiritu, comprehenditur, confirmare dignaremur; cuius tenor

sequitur

sequitur, & est talis. QVicunque in Societate nostra, quam IESV nomine insigniri cupimus, vult sub crucis vexillo Deo militare, & soli Domino, ac Ecclesiæ ipsius sponsæ, sub Romano Pontifice, Christi in terris Vicario seruire, post solẽne perpetuæ Castitatis, Paupertatis, & Obedientiæ votum, proponat sibi in animo, se partem esse Societatis, ad hoc potißimum institutæ, vt ad fidei defensionem, & propagationem, & profectum animarum in vita, & doctrina Christiana, per publicas prædicationes, lectiones, & aliud quodcunque verbi Dei ministerium, ac spiritualia exercitia, puerorum, ac rudium in Christianismo institutionem, Christifidelium in confeßionibus audiendis, ac ceteris Sacramentis administrandis, spiritualem consolationem præcipue intendat: & nihilominus ad dißidentium reconciliationem, & eorum, qui in carceribus, vel in hospitalibus inueniuntur, piam subuentionem, & ministerium, ac reliqua caritatis opera, prout ad Dei gloriam, & commune bonum expedire visum erit, exequenda gratis omnino, & nullo, pro suo in prædictis omnibus labore, stipẽdio accepto, se vtilem exhibeat: curetq; primo Deum, deinde huius sui instituti rationem, quæ via quædam est ad illum, quoad vixerit, ante oculos habere, & finem hunc sibi à Deo propositũ totis viribus assequi:

Instituti Societatis formula.

Vota paupertatis, castitatis, & obedietię finis instituti.

Puerorum ac rudium institutio.

Operũ caritatis exercitia, quæ gratis omnino exhibẽda sunt.

assequi: vnusquisque tamen secundum gratiam sibi à Spiritusancto subministratam, & vocationis suæ proprium gradum. Ideoq; , nequis forte zelo vtatur, sed non secundum scientiam, proprij cuiusque gradus iudicium, & officiorum discretio, ac distributio tota sit in manu Præpositi Generalis, seu Prælati per nos quocunque tempore eligendi, vel eorum, quos ipse sibi ea cum auctoritate substituerit, vt congruus ordo seruetur in omni bene instituta communitate necessarius. Qui quidem Præpositus de consilio consociorum Constitutiones ad constructionem huius propositi nobis finis conducentes condendi, maiori suffragiorum parte semper statuendi ius habente, & quæ dubia esse poterunt in nostro instituto hac formula comprehenso, declarandi auctoritatem habeat, Consilium vero necessario conuocandum ad condendas, vel immutandas Cõstitutiones, & alia grauiora, vt alienare, vel dissoluere Domos, ac Collegia semel erecta, intelligatur esse maior pars totius professæ Societatis (iuxta Constitutionum nostrarum declarationem) quæ sine magno incommodo potest à Præposito Generali conuocari. In alijs, quæ non ita magni momenti sunt, idem Præpositus adiutus, quatenus ipse opportunum iudicabit, fratrum suorum consilio per se ipsum ordinandi, & iubendi

Officiorũ distributio.

De condẽdis constitutionibus.

Præpositus habet auctoritatem declarandi Institutũ.

Consilium ad grauiora conuocandum.

In his quę non tanti momẽti sũt ius totũ habet Præpositus.

quæ

quæ ad Dei gloriam, & commune bonum pertinere in Domino videbuntur, ius totum habeat, prout in Constitutionibus eisdem explicabitur. Quicunque autem in hac Societate professionem emiserint, non solum in primis professionis suæ foribus intelligant, sed quoad vixerint, memores sint, Societatem hanc vniuersam, & singulos, qui in ea profitentur, sub Sanctißimi Domini nostri Pauli Papæ Tertij, & aliorum Romanorum Pontificum successorum eius fideli obedientia Deo militare. Et quãuis Euangelio doceamur, & fide orthodoxa cognoscamus, ac firmiter teneamus, omnes Christifideles Romano Pontifici, tanquam capiti, ac IESV Christi Vicario subesse: ob deuotionem tamen maiorem ad obedientiam sedis Apostolicæ, & maiorem voluntatum nostrarum abnegationem, & certiorem sancti Spiritus directionem summopere conducere iudicauimus, singulos nos, & quicunque eandem in posterum professionem emiserint, vltra illud commune trium votorum vinculum, speciali ad hoc voto astringi, vt quidquid modernus, & alij Romani Pontifices, pro tempore existentes iusserint ad profectum animarũ, & fidei propagationẽ pertinẽs, et ad quascunque prouincias nos mittere voluerint, sine vlla tergiuersatione aut excusatione illico, quãtum in nobis fuerit (siue nos ad Turcas,

Speciale uotum obediendi Romano Pontifici.

siue ad quoscunque alios Infideles, etiam in partibus, quas Indias vocant, siue ad quoscunque Hæreticos, Schismaticos, seu etiam ad quosuis fideles, mittendos censuerint) exequi teneamur.

Ingressuri Societatē quid considerare debent.

Quamobrem qui ad nos accessuri sunt, antequam huic oneri humeros supponant, diu multumq; meditentur, an tantum pecuniæ spiritualis in bonis habeant, vt turrim hanc iuxta consilium Dominicum poßint consummare, hoc est, an Spiritus sanctus, qui illos impellit, tantum illis gratiæ pollіceatur, vt huius vocationis pondus, illo adiuuante, se laturos sperent: & , postquam, Domino inspirante, huic IESV Christi militiæ nomē dederint, die noctuq; succincti lumbos, & ad tam grandis debiti solutionem prompti esse debebunt.

Mißiones non procurandæ.

Ne qua autem poßit esse inter nos mißionum, aut prouinciarum huiusmodi ambitio, vel detrectatio; intelligant singuli, sibi per se, vel alium, de huiusmodi mißionibus quidquam cum Romano Pontifice non esse curandum, sed omnem hanc curam Deo, & ipsi Pontifici tamquam eius Vicario, & Societatis Præposito dimittendam: cui quidem (sicut ceteris) nihil de sui ipsius mißione in alterutram partem, nisi de Societatis consilio, cum dicto Pontifice curandum erit.

Votū obedientiæ.

Voueant etiam singuli, se in omnibus, quæ ad regulæ huius nostræ obseruationem faciunt,

Societatis

Societatis Præposito (qui ad hoc munus quam fie ri poßit idoneus, ad plura vota, prout in Constitutionibus declarabitur, eligetur) obedientes fore. Ille autem omnem eam auctoritatem, & potestatem habeat supra Societatem, quæ ad bonã eiusdem Societatis administrationem, correctionem, & gubernationem vtilis erit. Iubeat autem ea, quæ ad constructionẽ propositi sibi à Deo, & à Societate finis cognouerit esse opportuna. & in prælatione sua benignitatis, ac mansuetudinis, caritatisq; Christi, Petri, Pauliq; formulæ semper sit memor: & tam ipse, quam consilium prædictum ad normam hanc aßidue spectent. Singuli vero subditorum, tum propter ingentes ordinis vtilitates, tum propter nunquam satis laudatum humilitatis aßiduum exercitium, non solum Præposito in omnibus, ad institutum Societatis pertinentibus parere semper teneantur: sed in illo Christum veluti præsentem agnoscant, &, quantum decet, venerentur. Cum autem experti fuerimus iucundiorem, puriorem, & ad proximi ædificationem aptiorem esse vitam, ab omni auaritiæ contagione quamremotißimam, & euangelicæ paupertati, quamsimillimam, cumq; sciamus Dominum nostrum Iesum Christum, seruis suis regnum Dei solum inquirentibus, necessaria ad victum, & vestitum esse subministraturum:

Præpositi electio, & potestas.

Gubernandi ratio.

Obediẽtia subditorũ erga Præpositum.

Paupertatis Votum.

sic

sic voueant singuli, & vniuersi perpetuam Paupertatem, vt non solum priuatim, sed neque etiam communiter possint Professi, vel vlla eorum Domus, aut ecclesia ad aliquos prouentus, redditus, possessiones, sed nec ad vlla bona stabilia (præter ea, quæ opportuna erunt ad vsum proprium, & habitationem) retinenda ius aliquod ciuile acquirere, rebus sibi ex caritate donatis ad necessariũ vitæ vsum contenti. Quia tamen Domus, quas Dominus dederit, ad operandum in vinea ipsius, & non ad scholastica studia exercenda destinandæ erunt: cum valde opportunum fore alioqui videatur, vt ex iuuenibus ad pietatem propensis, et ad litterarum studia tractanda idoneis operarij eidem vineæ Domini parentur, qui Societatis nostræ, etiam professæ velut quoddam seminarium existant; possit professa Societas ad studiorum commoditatẽ, Scholarium habere Collegia, vbicunque ad ea construenda, & dotanda, ex deuotione aliqui mouebuntur: quæ simul atque constructa, & dotata fuerint (non tamen ex bonis, quorum collatio ad sedem Apostolicam pertinet) ex nunc auctoritate Apostolica erigi supplicamus, seu pro erectis haberi: quæ Collegia possint habere redditus, census, seu possessiones vsibus, & necessitatibus studentium applicandas, retenta pœnes Præpositum, vel Societatẽ omnimoda gubernatione,

Professi, & eorum Domus non possunt habere redditus.

De collegiis, & eorũ redditibus.

bernatione, seu superintẽdẽtia super dicta Collegia, et prædictos studẽtes, quoad Rectorũ, seu gubernatorũ, ac studentiũ electionẽ, ac eorundẽ admissionem, emissionẽ, receptionẽ, exclusionẽ, statutorũ ordinationem, & circa studentiũ instructionem, eruditionem, ædificationẽ, ac correctionẽ, victus vestitusq; , & aliarũ rerũ necessariarum eis ministrandarũ modũ, atque aliã omnimodam gubernationẽ, regimen, ac curã; vt neque studẽtes dictis bonis abuti, neque Societas Professa in proprios vsus conuertere possit, sed studentiũ necessitati subuenire: Qui quidem studentes ingenij, & morum indole tales esse debebunt; vt merito speretur, post absoluta studia ad Societatis functiones idoneos fore: & sic demũ post cognitũ in spiritu, & litteris eorum profectum, & post sufficientem probationem, in Sacietatem nostram admitti possint.

Colle rũ gub. tio pene Præpositũ o- uel Sociata tem est.

Socij autem omnes cum presbyteri esse debeant, ad dicendum officium secundum communem Ecclesiæ ritum, sed priuatim, & non communiter, vel in choro, teneantur: & in ijs, quæ ad victum, & vestitum, & cætera exteriora pertinent, honestorum sacerdotum communem, & approbatum vsum sequentur: vt quod inde pro cuiusque necessitate, vel spiritualis profectus desiderio subtractum fuerit, ex deuotione, & non ex obligatione, rationabile obsequium

De Officio diuino recitando.

In uictu, & uestitu sequi debemus usum communẽ honestorũ sacerdotũ.

corporis

corporis Deo, prout expediet, offeratur. Hæc sunt, quæ sub præfati Domini nostri Pauli, & sedis Apostolicæ beneplacito, de nostra professione, typo quodã explicare potuimus, quod nũc fecimus; vt summatim informaremus tum illos, qui nos de nostro vitæ instituto interrogant, tum etiam posteros nostros, si quos Deo volente imitatores, vnquam habebimus huius viæ, quam cum multas, magnasq; habere annexas difficultates fuerimus experti, opportunum iudicauimus, etiã statuere, nequis ad professionem, in hac Societate emittendam, nisi diuturnis, & diligentissimis probationibus (prout in Constitutionibus declarabitur) eius vita, & doctrina explorata fuerit, recipiatur: quia re vera, hoc institutum omnino humiles, & prudentes in Christo, & in Christianæ vitæ puritate, ac litteris conspicuos exigit. Imo, & ij, qui in Coadiutores tam in spiritualibus, quam in corporalibus, & in Scholares admittentur, quorum vtrique, post sufficientes probationes, & tempus in Constitutionibus expressum, vota sua, ad deuotionem, & meritum maius, non quidem solemnia (præter aliquos, qui de licentia Præpositi Generalis, propter ipsorum deuotionem, & personarum qualitatem, tria vota huiusmodi solẽnia facere poterunt) sed quibus teneantur, quam diu Præpositus Generalis in Societate

Ad professionem n. admittãtu nisi diuturnis tumq; probati.

Coadiutores, et scholares uota sua debent emittere.

Aliqui tria uota solennia emittere possunt.

cietate eos retinendos esse censuerit, emittere debeant, prout in Constitutionibus latius explicabitur, non nisi diligenter examinati, & idonei reperti, ad eundem finem Societatis, admittātur ad hanc IESV Christi militiam, qui tenuibus cœptis nostris fauere dignetur, ad gloriam Dei patris, cui soli sit semper decus, & honor in sæcula amen. Quapropter considerantes, nihil, quod pium sanctumq; non sit, in dicta Societate, eiusq; laudabilibus institutis, ac exemplari Ignatij, & aliorum Sociorum prædictorum vita, & moribus reperiri, eaq; omnia ad suorum, & aliorum Christifidelium animarum salutem, & fidei exaltationem tendere; Socios, ac illorum Coadiutores prædictos, & ipsius Societatis Scholares à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsq; ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, illosq; sub nostra, & Apostolicæ sedis protectione suscipientes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, erectionem, & institutionem Societatis, ac extensionem numeri illius Sociorum, ac receptionis, & admissionis Coad-

Idonei coadiutores, & scholares debent admitti.

Approbatur, & confirmatur institutum, et Priuilegia concessa.

iutorum,

iutorum, ac omnia, & singula, Priuilegia, immunitates, exemptiones, libertates, & condendi, & alterandi statuta, & ordinationes, ac alia quæuis indulta eisdem, Societati, & illius Præposito, per prædecessorem nostrum, & sedem huiusmodi, sub quibuscunque tenoribus, & formis concessa, & confirmata, ac desuper confectas tam sub plumbo, quam in forma breuis litteras, & in eis contenta, ac inde secuta quæcunque, perpetuo approbamus, & confirmamus, ac eis perpetuæ firmitatis robur adycimus, supplentes omnes, & singulos tam Iuris, quam facti defectus, siqui interuenerint; in eisdem: Eaq; omnia & singula perpetuæ, & inconcussæ firmitatis robur obtinere, & inuiolabiliter obseruari debere, & sic per quoscunque Iudices, & Commissarios, quauis auctoritate fungentes (sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate) iudicari, interpretari, atque decidi debere; nec non quidquid secus super his per quoscunque, quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus, & declaramus. Quocirca vniuersis, & singulis venerabilibus fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ac dilectis filiys Abbatibus, Prioribus, & alijs personis in dignitate ecclesiastica

Iudices qui assistãt

constitutis,

constitutis, per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, & eorum quilibet per se vel alium, seu alios præfatis Præposito, & Societati in præmissis; efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra singulas prædictas, & præsentes litteras plenum effectum sortiri, ac ab omnibus inuiolabiliter obseruari: non permittentes quenquã contra illarũ tenorẽ quomodolibet indebite molestari, cõtradictores quoslibet, & rebelles per censuras ecclesiasticas, & alia iuris opportuna remedia (appellatione postposita) cõpescẽdo, ac cẽsuras prædictas legitimis super his habendis seruatis processibus, etiã iteratis vicibus aggrauãdo: inuocato etiã ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachij sæcularis; NON obstãtibus cõstitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis, & singulis, quæ in litteris prædictis idẽ prædecessor noster voluit nõ obstare, cæterisq; contrarijs quibuscũque, aut si aliquibus cõmuniter, vel diuisim ab Apostolica sit sede indultũ quod interdici, suspendi, vel excõmunicari nõ possint, per litteras Apostolicas nõ faciẽtes plenã et expressã, ac de verbo ad verbũ, de indulto huiusmodi mẽtionem. NVLLI ergo omnino hominũ liceat hãc paginã nostræ absolutionis, susceptionis, approbationis, confirmationis, adiectionis, suppletionis, decreti, declarationis, et mãdati infrĩgere, vel ei ausu temerario contraire.

Non obstãtibus, &c.

contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit; indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ, apud sanctum Petrũ, Anno Incarnationis Dominicæ M.D.L. Duodecimo Kalendas Augusti: Pontificatus nostri Anno Primo.

F. de Mendoza.
Fed. Cardinalis Cæsius.

LITTERÆ

ALIAE LITTERAE APOSTOLICAE, IN FORMA BREVIS, EIVSDEM IVLII III. QVIBVS

omnes facultates prius concessæ Societati IESV cõfirmãtur; &, præter alia Priuilegia, confertur potestas absoluendi ab hæresi, dispẽsandi circa ieiunia, & Scholasticos, ad gradum doctoratus, promouendi, Anno M. D. LII.

Dilecto Filio Ignatio, de Loyola Præposito Generali Societatis IESV.

IVLIVS PAPA III.

ILECTI Filij, Salutem, & Apostolicam benedictionem. Sacræ Religionis, sub qua dilecti filij, Societas IESV, reiectis sæculi vanitatibus,

E gratum

gratū Altißimo præbent ſub humilitatis ſpiritu famulatum, & feruentibus ſtudijs per exempla virtutum, & ſolidam doctrinam alios ad diuinæ Maieſtatis obſequia trahunt, fauor expoſcit, & deuotionis veſtræ merita nos inducunt vt ea, quæ per Nos, & prædeceſſorem noſtrum tibi, & illis prouide conceſſa ſunt, Apoſtolicæ firmitatis munimine roboremus; uoſque amplioribus fauoribus, & gratijs confoueamus, ea vobis concedentes, per quæ commoditatibus veſtris, & animarum tum veſtrarum, tum etiam aliorum, quibus iuuandis vacatis, peramplius conſulatur.

Confirmātur priuilegia hactenus conceſſa.

Tuis itaque in hac parte nobis porrectis ſupplicationibus inclinati omnia, & ſingula, litteras, facultates, indulgentias, etiam plenarias, conceßiones, immunitates, exemptiones, libertates, gratias, priuilegia, & indulta, tibi, & ad tui, & pro tempore exiſtentis Præpoſiti Generalis Societatis huiuſmodi diſpoſitionem conceſſa, nec non facultatem inter alia cum perſonis Societatis huiuſmodi circa ieiunia, & cibos prohibitos, per te vel alios Societatem ipſam profeſſos diſpenſandis, ac quoſcunque à caſibus hæreſis, & alijs contra fidem, & conſequentibus cenſuris quibuſcunque, etiam per te, & ſucceſſores tuos, vel alios ſimiliter profeſſos ad id idoneos, per te, & pro tempore exiſtentem Præpoſitum Generalem Societa-

Diſpēſare circa ieiunia, & cibos prohibitos.

Abſoluere à quibus

tis huiusmodi deputandos absoluendi, quantum opus sit, in foro conscientiæ dispensandi, per fe. re. Paulum Papam III. prædecessorem nostrum, & forsan Nos tam in genere, quàm in specie, & aliàs quomodolibet, & sub quibuscunque tenoribus, & formis concessa, eorum omnium tenores, & causas, propter quas concessa sunt, præsentibus pro sufficienter expreßis habentes, Apostolica auctoritate, ex certa nostra scientia, tenore præsentium approbamus, & confirmamus, ac illis perpetuæ, & inconcussæ firmitatis robur adycimus, illaq; inuiolabiter obseruari, & sub quibusuis derogationibus, reuocationibus, suspensionibus, alterationibus, decretis, declarationibus, ac litteris Apostolicis, etiam quasuis clausulas generales, vel speciales, etiam derogatoriarum derogatorias, efficaciores, & insolitas, ac etiam irritantia decreta, sub quacunque verborum forma, & expressione in se continen. ac Cancellariæ Apostolicæ regulis, seu constitutionibus Apostolicis quomodolibet, pro tempore factis, & editis, vllo vnquam tempore comprehendi, aut eis in aliquo derogari, seu ea reuocari, aut alterari nullatenus posse: sicq; per quoscunque Iudices et Cõmissarios quauis auctoritate fūgētes in quauis causa, et instãtia (sublata eis, et eorũ cuilibet quauis aliter

cunq; casibus heresis in foro cõscientiæ.

Priuilegia prædicta sub quibusuis derogationibus non cõprehendũtur.

iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate) iudicari, ac definiri debere: ac ex nunc, quidquid secus super his à quoquam, quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus: Et nihilominus, vt tu, & Societas huiusmodi quietius, & deuotius in humilitate spiritus, Altißimo gratũ praebere poßitis famulatum, facultatẽ, & licentiam anteponendi, & postponendi officium diuinum, alias vobis concessam ad hoc, vt tu, & pro tempore existentes religiosi Societatis huiusmodi ex legitimis, ac iustis causis (in quo tuam, & successorum tuorum Praepositorum Generalium pro tempore existentium, & aliorum, quos ad hoc substitueritis, conscientiam oneramus) officium ipsum celebrationi Missae libere, & absque conscientiae scrupulo postponere poßitis, auctoritate, & tenore praedictis extendimus, & ampliamus: Ac insuper tibi, & alijs Praepositis Generalibus Societatis huiusmodi pro tempore existentibus, & alijs, quibus ad hanc commutationem, auctoritatem vestram communicaueritis, vt recitationem officij huiusmodi pro ijs, qui ob infirmitatem, vobis videbuntur excusandi, in aliud opus pium, seu leuiorem orationem, durante tamen infirmitate, arbitrio vestro commutare; nec non Scholaribus Collegiorum Societatis huiusmo-

Facultas prẹponẽdi ac postponendi officiũ diuinũ.

Postponere officium diuinũ Missae celebrationi.

Infirmis cõmutare officium diuinũ.

Quomodo

di in

di in Vniuersitatibus alicuius studij generalis existentium, quod ipsi (si præuio rigoroso, & publico examine in eisdem Vniuersitatibus idonei reperti fuerint, & Rectores Vniuersitatum huiusmodi eos gratis, & amore Dei, absque aliqua pecuniarum solutione promouere recusauerint) in Collegijs prædictis, à Præposito Generali, pro tempore existenti, vel de eius licentia, à quouis ex inferioribus Præpositis, vel Rectoribus huiusmodi collegiorum, cum duobus etiam, vel tribus Doctoribus, seu Magistris, per eosdem eligendis, Scholaribus vero collegiorum eorumdem, extra Vniuersitates existentium, studiorum suorum cursu absoluto, & rigoroso examine præcedente, à dicto Præposito Generali, vel de eius licentia, à quouis ex Præpositis, vel Rectoribus huiusmodi collegiorum, cum duobus etiam, vel tribus Doctoribus, vel Magistris, per eosdem eligendis, quoscunque Baccalaureatus, ac Magisterij, Licentiaturæ, ac Doctoratus gradus accipere, Præpositis, vel Rectoribus cum Doctoribus huiusmodi, vt eosdem Scholares ad gradus ipsos promouere, eisdemq; Scholaribus, vt postquam promoti fuerint, in eis legere, disputare, ac quoscũque alios actus ad hæc necessarios facere, & exequi, omnibus, & singulis priuilegijs, prærogatiuis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus,

nostri in Vniuersitatibus posſint ad gradus promoueri

Nostri extra Vniuersitates posſint ad gradus promoueri.

Priuilegia eorum qui ad gradus promouentur.

tibus, antelationibus, fauoribus, gratijs, & indultis, ac omnibus, & singulis alijs, quibus alij in quibusuis Vniuersitatibus studiorum huiusmodi, rigoroso examine præuio; ac alias iuxta inibi obseruari solitos, & requisitos vsus, ordinationes, ritus, ac mores, pro tempore promoti de iure, vel consuetudine, aut alias quomodolibet vtuntur potiuntur, & gaudent, ac vti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, nõ solum ad ipsorum instar, sed pariformiter, & æque principaliter absque vlla penitus differentia vti, potiri, & gaudere, in omnibus, & per omnia, perinde, ac si gradus huiusmodi in eisdem Vniuersitatibus, & non eorum collegijs huiusmodi accepissent: Præpositis quoque inferioribus à te, & pro tempore existenti Præposito Generali præfato, vel etiam Prouincialibus, præsertim in locis Indiarum, & alijs remotis partibus, pro tempore deputatis, vt ipsi quæcunque, gratias, facultates, concessiones, & indulta eis, per te, & eundem Præpositum Generalem, vel Prouincialem, pro tempore existentes, communicata, & concessa, quibusuis alijs personis de Societate huiusmodi Professis, eis bene visis, quoties eis videbitur, de tua tamen, & Præpositorum Generalium pro tempore existentium licẽtia, communicare, & concedere possint. Et insuper religio-

Præpositi inferiores gratias sibi cõmunicatas, de licẽtia Generalis, professis communicare possunt.

Professi se

sis

ſis Societatis huiuſmodi pro tempore ſenio confe-ctis, aut aliqua infirmitate grauatis, et ad operandum in vinea Domini non idoneis, etiam Profeſsis, vt in collegijs, Societatis huiuſmodi de tui, & pro tempore exiſtentis Præpoſiti Generalis, vel inferiorum, quibus hanc facultatem communicaueris, ſeu communicauerint licentia morari, & ex illorum redditibus, & prouentibus ſe ſuſtẽtare abſque aliquo cõſcientiæ ſcrupulo libere, & licite ualeant, plenam & liberam auctoritate & tenore præmiſsis facultatem, & licentiam cõcedimus: NON obſtãtibus quibuſuis Apoſtolicis, ac Prouincialibus, & Synodalibus Concilijs editis generalibus, vel ſpecialibus conſtitutionibus, ordinationibus, ac Societatis, & Vniuerſitatum huiusmodi, iuramento, confirmatione Apoſtolica, uel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & litteris Apoſtolicis eidem Societati & Vniuerſitatibus, illarumque Rectoribus, Doctoribus, & perſonis ſub quibuſcũque tenoribus & formis, ac cũ quibuſuis etiã derogatoriarium derogatorijs, alijsque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibusq;, et alijs decretis, etiam Motu proprio, et de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ac alias quomodolibet conceſsis, approbatis, et innouatis. Quibus omnibus, etiam

nes, uel infirmi poſſunt cũ facultate Generalis in Collegijs habitare.

Non obſtã tibus. &c.

si de illis, eorumq; totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio, aut quæuis alia expressio habenda foret, tenores huiusmodi, præsentibus pro sufficienter expreßis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisq; contrarijs quibuscunque. Verum, quia difficile foret præsentes litteras ad singula quæque loca deferre; volumus, & eadem auctoritate decernimus, quod ipsarum transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Prælati, vel personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ, aut curiæ ecclesiasticæ munitis, in iudicio, & alibi, vbi opus fuerit, eadē prorsus fides adhibeatur, quæ adhiberetur eisdem præsentibus, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ, apud sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, Die XXII Octobris, M. D. LII. Pontificatus nostri Anno Tertio.

Transumptis habeatur fides.

Gal. Aquinas

LITTERAE

PII IIII.
LITTERAE APOSTOLICAE, IN FORMA BREVIS, QVIBVS CONFIRMATVR,

& de nouo conceditur Societati facultas erigendi Collegia, Domos, Ecclesias, & Oratoria, etiam intra centũ quadraginta cãnas, à Conuentibus aliarum Religionum, Anno M. D. LXI.

Dilectis filijs Præposito Generali, & vniuersæ Societati IESV.

PIVS PAPA IIII.

ILECTI Filij Salutem, & Apostolicam benedictionem. Etsi ex debito pastoralis officij, singulos Religiosos, qui spre

tis huius transitorij sæculi pompis, iugum Religionis libenter amplexi, propriam voluntatem abnegare, & in cælis thesauros suos reponere decreuerint; paterna dilectione prosequamur; ad illos tamen, qui sicut nomen sociorum IESV assumpserunt, ita opere, doctrina, & exemplis, Dominum nostrum Iesum Christum imitari, & eius vestigia sequi nituntur, maioribus fauoribus, & gratijs prosequendum inuitamur. Cum itaq;, sicut accepimus, alias postquam vos, quibus dudum antea per speciale priuilegium vobis per fe. re. Paulum Tertiũ concessum, & Iulium etiam Tertiũ prædecessores nostros confirmatum; vt quæcunq; Domos, Ecclesias, & Collegia Societatis IESV, cũ omnibus ad id necessarijs, & opportunis, cõstruere, & ædificare, ac loca pro huiusmodi cõstitutionibus, vobis pro tempore concessa recipere possetis, indultũ fuerat: decreto etiã in litteris eorumdẽ prædecessorũ desuper confectis apposito, quod Domus, Ecclesiæ, Collegia, cellæ, & Oratoria, vbilibet per vos, pro tempore constructa, seu vobis donata, eo ipso quod ædificata, vel donata forent, Apostolica auctoritate erecta, approbata, & confirmata essent, & esse cẽserentur, ac alias, prout in litteris prædictis latius contineri dicitur: vosq; in vim priuilegij sic vobis concessi, postea, vt præfertur

Concessio Pauli iij. & cõfirmatio Iulij iij. de erigendis Collegiis, & Domibus Societatis.

confirmati,

confirmati, in diuersis mundi partibus, quam plura Collegia, Domos, & Ecclesias dictæ Societatis, etiam in locis intra centum quadraginta cannas, ab alijs Religiosis locis diuersorum ordinum, Mendicantium consistentibus erexeratis, in Dei laudem, & honorem, ac Christianæ religionis nõ modicũ incrementũ: cum postmodum, vos dicto vestro priuilegio vtendo, vnum Collegiũ eiusdẽ Societatis in ciuitate Palentina, & fundo vobis, ad id donato, iuxta quendam conuentum ordinis fratrum Minorum sancti Francisci, de obseruantia erexissetis, seu iam erectum, & vobis donatum accepissetis: Dilecti filij fratres dicti conuentus, prætendentes Collegium prædictum stantibus priuilegijs dicto ordini fratrum Minorum concessis, construi seu erigi non posse, se præmissis opposuerunt, & vos desuper molestare, velle se iactauerunt, et iactant: Nos qui inter seruos Christi pacem, & tranquillitatem intimis desideramus affectibus, attendentes quantum dicta vestra Societas in Ecclesia Dei hactenus fructum attulerit, & quantum in futurum Deo dante sit allatura, & propterea vos præ ceteris alijs Religiosis maioribus fauoribus, & gratijs fore merito prosequendos: & cupientes quod Collegium sic per vos in dicta ciuitate Palentina erectum, seu vobis donatum, ad debitum, vlteriorem

Cõmendatio Societatis.

teriorem

teriorem effectum perducatur; Motu proprio non ad vestrā, vel alicuius pro vobis, nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex nostra certa scientia, & spontanea voluntate, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, litterarum prædictarum, nec non Priuilegiorum dictorum fratrum Minorū veriores tenores, ac alia in præmissis, etiam forsan de necessitate exprimenda pro expressis habentes; vosq; à quibusuis excōmunicationis, suspensionis, & interdicti alijsq; ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis, à iure, vel ab homine, quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existitis, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes: vobis, vt Collegium per vos in dicta Ciuitate alentina, vt præmittitur, erectum inhabitare, et inhabitari, ac in eo omnia, & singula, quæ in alijs eiusdem Societatis Collegijs fieri, & exerceri solent, fieri, & exerceri facere, libere, ac licite poßitis, & valeatis, Apostolica auctoritate tenore præsentium, de specialis dono gratiæ concedimus, & indulgemus, ac legitimā, & liberam facultatem impartimur, vosq; à quibusuis censuris, & pœnis, in vos præmissorum occasione forsan latis, motu simili absoluimus. Et vt via molestandi, & impediendi vos super similibus ere-

Erectio collegij Palentini approbatur.

ctionibus

ctionibus in futurum ceteris praecludatur, Priuilegium, ut praefertur per praefatos praedeceßores nostros vobis concessum, & confirmatum, tam quoad dictum in Ciuitate Palētina erectum, quā quoad alia quaecunq; Collegia, Domos, Ecclesias, & oratoria in quibusuis mundi partibus per vos hactenus erecta, & inposterum erigenda, motu simili approbamus, & confirmamus, ac de nouo concedimus, illiq; perpetuae, & inuiolabilis firmitatis robur adijcimus: ac oppositionem, & contradictionem dictorum fratrum Minorum, nullum vobis quoad dictum, & alia Collegia, Ecclesias, & Domos per vos hactenus erecta, & in posterum erigenda, praeiudicium attulisse, vel in futurum afferre posse, sed priuilegium per nos cō firmatum, & de nouo concessum huiusmodi, perpetuo illaesum, & illibatum fore, & esse, sicq; per quoscunq; iudices, & commissarios, etiam S. R. Ecclesiae Cardinales, ac sacri Palatij Apostolici causarum auditores, sublata eis, & eorum Cuilibet quauis aliter iudicandi, definiendi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, definiri, & interpretari debere; & quidquid secus super his à quoquam, quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus. Quocirca uniuersis, & singulis uenerabilibus fratribus Patriarchis Archiepiscopis

Confirmatio, & noua concessio collegia ubiq; terrarum erigendi

Deputātur iudices cōseruatores.

chiepiscopis, Episcopis, ac dilectis filijs Abbatibus, Prioribus, & alijs personis in dignitate ecclesiastica constitutis, per præsentes, motu simili, mandamus, quatenus ipsi, & eorum quilibet, per se, vel alium, seu alios, præsentes litteras, & in eis contenta quæcunque, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte vestra, aut alicuius vestrum fuerint requisiti, solemniter publicantes, vobisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra, vos decreto, confirmatione, concessione, indulto, licentia, facultate, & absolutione, ac alijs præmissis pacifice gaudere, ac easdem præsentes litteras, & in eis contenta quæcunq;, perpetuo inuiolabiliter obseruari; Non permittentes vos super eisdem præmissis, vel eorum aliquo, per dictos ordinis Minorum, vel alios aliorum quorumcunq; ordinum Religiosos, seu locorum Ordinarios, aut alios quoscunq; iudices, & personas cuiuscunq; status, gradus, ordinis, & conditionis existant, & quacunq;, etiam Pontificalis, Regia, vel alia auctoritate fungantur, publice, vel occulte, directe, vel indirecte, tacite, vel expresse, quouis quæsito colore, vel ingenio impediri, molestari, vel alias quomodolibet inquietari: contradictores quoslibet, & re-

belles

belles per censuras ecclesiasticas, & alia iuris opportuna remedia, appellatione postposita, compescendo, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij sæcularis. NON obstantibus præmissis, ac felicis recordationis Bonifacij Octaui, prædecessoris nostri, de vna, & in Concilio generali, de duabus diætis, dummodo non vltra tres diætas quis auctoritate præsentium, ad iudicium trahatur, alijsque Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, nostrisque de iure quæsito non tollendo, & alijs Cancellariæ Apostolicæ regulis, nec non dicti ordinis fratrum Minorum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & litteris Apostolicis eidem ordini fratrum Minorum, & alijs quibusuis, etiam Mendicantium ordinibus illorumque superioribus, etiam super non ædificandis Ecclesijs, Domibus, & Collegijs aliarum Religionum intra centum quadraginta cannas ab eorum cœnobijs, & conuentibus, ac alias sub quibusuis tenoribus, & formis per quoscunq; Romanos Pontifices, & nouissime per felicis recordationis Paulum Quartum prædecessores

Non obstantibus &c.

Derogatur priuilegijs quorumuis ordinum, etiam quãtum ad cannas.

sores nostros concessis, confirmatis, et innouatis,
ac omnibus alijs, quæ præfati Paulus, & Iulius
prædecessores nostri, in eorum respectiue litteris
voluerunt non obstare; nec non quacunq; lite in
ter vos, & fratres prædictos seu alios cuiuscũq;
ordinis, vel Religionis existant, coram quibus-
cumq; iudicibus, & in quacunq; instantia for-
san pendente, cuius statum, actus, & merita, ac
si de verbo ad verbum insererentur, nominaq;, et
cognomina Iudicum, coram quibus pendet, præ
sentibus haberi volumus pro expressis; Quibus
omnibus, etiam si pro illorum sufficienti deroga-
tione de illis, eorumq; totis tenoribus specialis,
specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo
ad verbum, non tamen per clausulas generales idē
importantes mentio, seu quæuis alia expressio ha
benda, aut alia exquisita forma seruanda foret, te
nores illorum, ac si de verbo ad verbum, nihil
penitus omisso, & forma in illis tradita obserua
ta inserti forent, præsentibus pro expressis haben
tes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice
dumtaxat motu simili specialiter, & expresse
derogamus, ceterisq; contrarijs quibuscunq;.
Dat. Romæ apud sanctum Petrum, sub Annulo
piscatoris, die xiij. Aprilis M. D. LXI.
Pontificatus nostri Anno Secundo.

Cæ. Glorierius.

LITTERAE

LITTERAE APOSTOLICAE, EIVSDEM PII IIII. IN FORMA BREVIS, QVIBVS CONFIRMATVR,

& extenditur facultas concessa Societati, circa conferendos gradus in artibus, & Theologia. Confirmatur etiã, & amplia tur exẽptio â qualibet decimarum, & impositionũ solutione per Paulum III. concessa.

Anno M.D.LXI.

Dilectis Filijs Præposito Generali, & vniuersæ Societatis IESV.

PIVS PAPA IIII.

ILECTI Filij, Salutem, & Apostolicam benedictionem. Exponi nobis nuper fecistis, quod cum uestræ Societati per fe. re. Iulium

Iulii iii concessio circa promouendos ad gradus.

Tertium Romanũ Pontificem prædecessorem nostrum concessum sit, vt eius Collegiorum, extra studiorum generaliũ Vniuersitates constitutorũ, Scholares, absoluto studiorum suorum cursu, & rigoroso examine præcedente, à Generali Præposito pro tempore existente, uel de eius licentia, à quolibet ex Præpositis, vel Rectoribus Collegiorũ Societatis huiusmodi, cum duobus vel tribus Doctoribus, vel Magistris, ad id per eos eligendis quoscunq; Baccalaureatus Licẽtiaturæ Magisterij, & doctoratus in artibus, & Theologia gradus accipere, & postquam promoti fuerint, in eis legere, disputare, & alios quoscunq; actus ad id necessarios facere, & exequi: omnibusq;

Priuilegia concessa á Iulio Tertio pro iis, qui promouentur ad gradus in Societate

& singulis priuilegijs, prærogatiuis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, antelationibus, fauoribus, gratijs, & indultis, quibus alij in Vniuersitatibus studiorum generalium, rigoroso examine præuio, ac alias iuxta illarum ordinationes, vsus, ritus, & mores pro tempore promoti, de iure, vel consuetudine, aut alias quomodolibet vti, potiri, & gaudere possint, non solum ad eorum instar, sed pariformiter, & æque principaliter, absq; vlla penitus differentia vti, potiri, & gaudere valeant in omnibus, & per omnia perinde, ac si gradus in Vniuersitatibus, & non in Collegijs huiusmodi accepissent, ac dicta Socie-

tas, sua

tas, sua etiam in diuersis vniuersitatibus habere Collegia, in quibus artes liberales, etiam Theologia, aliaq; litterarum studia diligenter tractātur, & quorum Scholares partim propter obligationes, & iuramenta, per inibi promouendos præstari solita, partim ob nimias, quæ ibi fieri solent impensas, ab eisdem Vniuersitatibus, earumq; Rectoribus, & deputatis promoueri non expediat. Præterea, quod quamuis re. me. Paulus Papa iij. prædecessor, eamdem Societatem, eiusq; personas à decimarum, & aliarum quarumcunq; impositionum solutione exemerit, prout in ipsorum prædecessorum litteris desuper confectis plenius continetur, ipsiq; prædecessores in priuilegio huiusmodi vobis concesso, eius intentionis fuisse credantur; quia tamen id disertis verbis non vsquequaq; explicatum nec, in exemptione vobis concessa huiusmodi, de Domibus probationis, & Collegijs eiusdem Societatis non tamen professorum Domus) quæ iuxta regularia illius instituta bona stabilia habent, aut habere possunt, specialis mētio facta fuit, molestiam vobis inferri, ac Domus probationis, & Collegia vestra præfata, super exemptione huiusmodi perturbari posse, tempore procedente timetis. Quare nobis humiliter supplicari fecistis, quatenus priuilegijs, & exemptioni, ac desuper confectis litteris præ-

Non expedire ut nostri promoueantur in Vniuersitatibus, propter obligationes iuramenta, et expensas.

Exemptio à Paulo iii. cōcessa super decimarū & impositionū solutione.

fatis, pro firmiori illorum subsistentia, approbationis nostræ robur adycere, illaq;, vt infra dicetur, declarare, ampliare, & alias in præmißis opportune prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui votiuum Religionis vestræ profectum, syncero paternæ caritatis affectu libenter amplectimur, litterarum prædictarum veriores tenores, ac quarūcunq; litium, & causarum vobis per quoscunq; desuper motarum statum, & merita, ac nomina, & cognomina iudicum, & collitigantium, ac titulis eorum præsentibus pro sufficienter expreßis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, priuilegia, & exemptionem, ac cum omnibus, & singulis in eis contentis clausulis litteras, prædicta, & illorum rigore Domos, & Collegia vestra vbilibet constructa, & alia inde sequuta quæcunq;, iuxta tenorem litterarum eorumdem prædecessorū, Apostolica auctoritate, ex certa scientia confirmamus, & approbamus, ac etiam plenarie innouamus, et de nouo quatenus sit opus concedimus, nec non illis perpetuæ, & inuiolabilis firmitatis robur adijcimus, omnesq;, & singulos iuris, & facti defectus, si qui forsan interuenerint in eisdem, supplemus: & nihilominus pro potiori cautela, vniuersam Societatem, omniaq;, & singula illius Domos probationis, & Collegia vbilibet consistentia

Exemptionis prædictæ confirmatio et noua concessio.

Exemptionis prædictæ decla-

præsentia,

præsentia, & futura, eorumq; personas, fructus, redditus, prouentus, etiam bonorum ecclesiastico-rum, sæcularium, & Regularium quorumcunq; illis pro tempore vnitorum, aliasq; res, & bona quæcumq; à quibusuis decimis, etiam Papalibus, prædialibus, personalibus, quartis, medietatibus, & alijs fructuum partibus, subsidijs, etiam caritatiuis, & alijs ordinarijs oneribus, etiam pro expeditione contra infideles, defensione patriæ, ac alias quomodolibet, etiam ad Imperatorum, Regum, Ducum, & aliorum Principum, instantiam, pro tempore impositis, etiam si in illorum impositione caueatur, quod nulla prorsus exemptio cuiquam aduersus illa suffragetur: ita quod Societas, eiusq; Domus, Collegia, fructus, res, & bona præfata semper ab illis, absq; declaratione desuper facienda, excepta sint, & esse censeantur, perpetuo liberamus, & eximimus, & insuper tibi moderno, pro tempore existenti Præposito Generali dictæ Societatis, vt per te, vel illum, seu aliquem, ex Præpositis, vel Rectoribus Collegiorum vestrorum, tam in Vniuersitatibus Studiorum generalium, quam extra illas vbilibet consistentium, in quibus ordinariæ Studiorum artium liberalium, & Theologiæ lectiones habebuntur, cursusq; ordinarij peragentur, vt dictæ Societatis Scholares, &

ratio, & extensio.

Facultas cōferēdi gradus in Collegijs Societatis ubi lectiones theologię & cursus ordinarij peragũtur.

pauperes externos, qui dictas lectiones frequentauerint, & etiam diuites (si Officiales Vniuersitatum eos promouere recusauerint) cum per examinatores vestræ Societatis, idonei sint inuenti (solutis tamen per diuites suis iuribus Vniuersitatibus) in vestris Collegijs Vniuersitatum quarumcunq;, & alijs extra Vniuersitates consisten. Collegijs vestris, alios quoslibet Scholares, qui inibi sub eorumdum Collegiorum obedientia, directione, vel disciplina studuerint, ad quoscunq; Baccalaureatus, Licentiaturæ, Magisterij, & Doctoratus gradus præfatos, ac alias in reliquis iuxta litterarum Iulij prædecessoris prædicti tenorē promouere, ipsiq; sic promoti, priuilegijs, alijsq; in eisdem litteris contentis plenarie vti, potiri, et gaudere libere, & licite valeant, auctoritate præfata concedimus, & indulgemus, ac eiusdē Iulij prædecessoris litteras ad præmissa extendimus, & ampliamus, necnon præsentes litteras, & in eis contēta de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis defectu, quouis prætextu, quæsitoue colore, nullo vnquam tempore notari, vel impugnari posse, nec sub quibusuis suspensionibus, reuocationibus, derogationibus, vel limitationibus similium, vel dissimilium gratiarum à nobis, & sede Apostolica, ex quauis causa, pro tempore emanatis, vllatenus comprehendi,

Quomodo nostri Scholares, & externi pauperes, & diuites ad gradus possūt à nris in Vniuersitatibus promoueri.

Vbi nō est Vniuersitas nri & externi Scholares ad gradus promoueri possūt in collegijs ubi studuerint.

Concessio Iulij iij. de gradibus ad præmissa extēditur, & ampliatur.

comprehendi, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinũ statum restitutas, & de nouo concessas fore, vobisq;, et vniuersæ Societati, singularibusq; personis, & alijs præmissis omnino suffragari, & sic in præmissis omnibus, & singulis, per quoscunq; Iudices, & Commissarios, etiam S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari, & definiri debere, ac quidquid secus à quoquam, quauis auctoritate scienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decernimus.

Quocirca vniuersis, & singulis venerabilibus fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ac dilectis filijs Abbatibus, Prioribus, & alijs personis in dignitate ecclesiastica constitutis per præsentes mandamus, quatenus ipsi, vel duo aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios, præsentes litteras, & in eis contenta quæcunq;, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties, pro parte vestra fuerint requisiti, solemniter publicantes, vobisq; in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra præsentes litteras, & in eis contenta quæcunq; firmiter obseruari, vosq; priuilegijs, exemptione, ac alijs omnibus, & singulis præmissis pacifice frui, & gaudere: non permittentes vos desuper, vel aliquem ve- Deputãtur Iudices cõseruatores.

 strum,

ſtrũ, aut alios, quorũ intereſt, per quoſcũq; quauis auctoritate fugẽtes cõtra præmiſſa quomodolibet indebite molestari: cõtradictores quoslibet, & rebelles per cẽſuras eccleſiaſticas, et alia opportuna iuris, et facti remedia, appellatione poſtpoſita, cõpeſcẽdo, inuocato etiam ad hoc, ſi opus ſit, auxilio brachij ſæcularis. NON obſtãtibus præmiſſis, et quibusuis Cãcellariæ Apoſtolicæ regulis, et præſertim illa de nõ tollẽdo iure quæſito, ac piæ memoriæ Bonifacij Papæ viij. etiã prædeceſſoris noſtri, de vna, et Cõcilij generalis, de duabus diætis, dũmodo vltra tres diætas, aliquis auctoritate præſentiũ, ad iudiciũ nõ trahatur, nec nõ quibusuis alijs Apoſtolicis, ac in Prouincialibus, & Synodalibus Concilijs editis generalibus, vel ſpecialibus Cõſtitutionibus, et Ordinationibus, nec nõ quarũcũq; Vniuerſitatũ, ordinũ, cõuentuũ, et aliorũ locorũ, etiã Iuramẽto, cõfirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, et cõſuetudinibus, priuilegijs quoq;, indultis, et litteris Apoſtolicis, illis, eorumq; Superioribus, et perſonis in genere, uel in ſpecie, ſub quibuscũq; tenoribus, et formis, ac cũ quibusuis, etiã derogatoriarũ derogatorijs, alijsq; efficacioribus, et inſolitis clauſulis, irritãtibusq;, & alijs decretis, etiã in forma Breuis, tã perſonas quã quosuis prædeceſſores noſtros, ac etiã dictæ ſedis Legatos, etiã ad quorũuis Imperatorũ, Regũ, Du-

Non obſtã tibus, &c.

cũ instãtiã, aut etiã Motu proprio, et ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, aut etiam Cõsistorialiter, etiã per viã generali: legis, et statuti perpetui quomodolibet cocessis, ac etiã iteratis vicibus approbatis, etiã innouatis, etiã mari magno, Bulla aurea aut alias nuncupatis. Quibus omnibus etiã si pro sufficiẽti illorũ derogatione de illis eorumq; totis tenoribus specialis, specifica expressa, et indiuidua, nõ autẽ per clausulas generales idẽ importãtes, mẽtio, seu quæuis alia expreßio habẽda, aut aliqua alia exquisita forma, ad hoc seruãda esset, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbũ insererẽtur, præsẽtibus pro sufficiẽter expreßis habẽtes, illis alias in suo robore permãsuris, hac vice dũtaxat specialiter, et expresse derogamus, contrarijs quibuscũq; seu, si aliquibus cõmuniter, vel diuisim ab eadẽ sit sede indultũ, quod interdici, suspẽdi, vel excõmunicari nõ poßint, per litteras Apostolicas nõ faciẽtes plenã, ac expreßã, ac de verbo ad verbũ de indulto huiusmodi mẽtionẽ. Volumus autẽ, quod præsẽtiũ Trãsũptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, et Sigillo alicuius Episcopi, vel personæ in ecclesiastica dignitate, cõstitutæ munitis, eadẽ prorsus fides habeatur, quæ ipsis originalibus litteris haberetur si forẽt exhibitæ, vel ostẽsæ. Dat. Romæ apud S. Petrũ, sub annulo Piscatoris, Die xix. Augusti M. D. LXI. Põtificatus nostri Anno Secũdo. Cæ. Glorier.

Transũptis habeatur fides.

BVLLA EIVSDEM PII IIII. PER PIVM V. EDITA, QVA

Priuilegium Pauli III. con
tra Societatis Apo-
ſtatas confirma
tur, & am
pliatur,
ita ut quicunq; poſt uota, citra facul-
tatem è Societate diſceſſerit, ni
ſi ad Carthuſienſiũ ordi-
nem trãſeat, ipſo fa-
cto ſit excom-
municatus.

Anno M. D. LXV.

In nomine ſanctæ, & indiuiduæ Trinitatis Patris & Filij, & Spiritus ſancti Amen.

PIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei ad perpetuam rei memoriam.

Equum reputamus, & rationi conſonũ, vt ea, quæ de Romani Põtificis gratia proceſſerunt, licet eius ſuperueniente obitu litteræ A-

poſtolicæ

postolicæ super illis confectæ non fuerint, suũ consequantur effectum. Dudum siquidem fe. re. Pio Papæ iiij. prædecessori nostro, pro parte carissimi in Christo filij nostri tunc sui, Sebastiani Portugalliæ, & Algarbiorum Regis illustris, ac dilectorum filiorum Præpositi Generalis & Religiosorum Societatis IESV, exposito quod licet alias piæ memoriæ Paulus Papa Tertius etiam prædecessor noster, in sui, dictæq; Societatis fauorem inhibuisset, ne quis post emissa vota in dicta Societate, secundum illius constitutiones siue professus, siue Scholaris, siue coadiutor Societatis huiusmodi ille esset, ad quemuis alium ordinem, etiam per sedem Apostolicam approbatum, (ordine Carthusiensium dumtaxat excepto) nisi de expressa ipsius Præpositi, aut sedis licentia transferri posset. Volens, & concedens quod Generalis, & alij inferiores Præpositi dictæ Societatis, per se, vel per alios, sic egressos & alios quoscunq; dictæ Societatis Apostatas, in quocunq; habitu illos contingeret inueniri, excommunicare, capere, & incarcerare, aut alias suæ disciplinæ submittere, & ad id, si opus foret, auxiliũ brachij sæcularis inuocare libere, & licite valerent, prout in ipsius Pauli prædecessoris litteris desuper confectis plenius dicebatur contineri, ac inhibitio, voluntas, & concessio Pauli prædecessoris

Concessio Pauli iij. cõtra Apostatas Societatis.

soris huiusmodi, quæ tranquillitatem, conseruationem, & commune bonum dictæ Societatis concernebant, ab omnibus illius Religiosis humiliter seruari debuissent: nihilominus nonnulli animi leuitate, vt credebatur ducti, ac quietem labori, cui proculdubio Religiosi Societatis huiusmodi pro excolenda, & propaganda Christiana religione continuo erant expositi, ac priuatum commodum, publicæ, tam dictæ Societatis, quam Christianæ reip. vtilitati indiscrete præferentes, fucatisq; coloribus asserentes, se id facere ob frugem melioris vitæ, aut strictioris obseruantiæ, se non obtenta Superiorum licentia, ad alios, etiam fratrum Mendicantium ordines transire posse iactabant, & forsan aliqui de facto iam transierant. Alij vero (quod turpius erat) ambitiosa cupiditate moti, postquam se Deo dediderant, sæculi libertatem quærentes, ad illud reuerti, & in illo palam degere non dubitauerant, nec dubitabant, in animarum suarum detrimentum, ac Societatis prædictæ non modicum præiudicium, & iacturam. Et nisi opportuno aliquo remedio, dictæ Societatis indemnitati, tranquillitati, & conseruationi consuleretur, verendum erat ne Societas ipsa, quæ in erudiendis, & docendis viris, qui Christianæ Reipub. per verbi Dei prædicationem prodessent, & catholicam

Quibus de causis è Societate nōnulli ad religionē aliā transire uoluerint.

fidem

fidem in remotißimis, etiam Brasiliæ partibus propagarent, & seminarent sedulo intendebat taliter delusa, & defraudata viris, sua impensa, & labore edoctis, careret litteratis, qui operam in vinea Domini, iuxta ipsius Societatis instituta, moremq;, præstari, & exerceri solitam, valerent adimplere. Idcirco pro parte, tam Sebastiani Regis, se & Religiosorum Societatis huiusmodi opere, & doctrina plurimum vti asserentis, quam Præpositi Generalis, ac Religiosorum præfatorum, eidem Pio prædecessori, humiliter supplicato, quatenus ipsius Societatis quieti, & conseruationi prospicere, ac alias in præmißis opportune prouidere de benignitate Apostolica dignaretur præfatus Pius prædecessor, qui votis illis, quæ dictæ Religionis profectum concernebant, Catholicis Regibus præsertim instantibus, gratum præbere solebat assensum, eosdem Sebastianum Regem, ac Præpositum, & vtrumq; eorum, à quibusuis excõmunicationis, suspensionis, et interdicti, alijsq; ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis, à iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existebant, ad effectum infrasciptorũ dumtaxat consequendũ, absoluens, & absolutos fore censens: nec non veriores litterarũ Pauli prædecessoris, ac Cõstitutionũ Societatis prædictarũ tenores,

Societas nõ debet carere uiris sua impensa, et labore edoctis.

nec non

nec non modum, formam, & qualitates votorũ, in ipsa Societate, tam per profe[ss]os, quam coadiutores, & Scholares suos huiusmodi emitti solitorum, pro expreßis habens, huiusmodi supplicationibus inclinatus, sub Dat. videlicet sexto Kal. Decembris Pontificatus sui Anno Sexto: quod nullus dictæ Societatis religiosus in litteris Pauli prædece[ss]oris huiusmodi expreßus, post emissa vota secundum illius constitutiones, siue professus, siue Scholaris, siue coadiutor cuiuscunq; status, gradus ordinis, vel conditionis ille foret, à dicta Societate exire, aut recedere, & prætextu cuiusuis indulti, ab eodem prædecessore, vel alio Romano Pontifice pro tempore existente, seu illius maiore Pœnitentiario, aut aliquo Nuntio, vel Legato, etiam de latere impetrati, vel impetrandi, quod etiam ex tunc surreptitium idem Pius prædeceßor noster declarauit, absq; expressa superioris sui licẽtia ad id ab eo specialiter obtẽta & quæsito colore ob frugẽ melioris vitæ, aut strictioris obseruãtiæ ad quemuis aliũ, etiã Minorũ, vel aliorum fratrum Mendicantium, aut Cistercienfium, vel sancti Benedicti, aut aliorum Monachorum ordinem transire, vel etiam per superiores ordinum huiusmodi suorum, vt Monasteriorum (præfato ordine Carthusiensium dumtaxat excepto) recipi, seu admitti posset, seu præsumeret, sub pœna

Nulluspost emissa uota etiã cuiuscuis indulti prętextu potest à Societate exire absq; licentia obtenta à suo superiore.

Nullus de Societate potest trãsire ad alium ordinẽ præter Carthusiensiũ, sine licentia sui Superioris.

excommuni-

excommunicationis, tam per recipientes quam receptos, ac recedentes præfatos ipso facto incurrenda, & quã idem Pius prædecessor, ex tunc contra quemlibet transgressorem quomodolibet in præmissis protulit, & à qua sic innodatus, præterquam in mortis articulo, ab alio, quam Romano Pontifice, vel Superiore Societatis huiusmodi, absolui non posset. Quodq; nihilominus secus facta non tenerent, & nullius existerent efficaciæ, vel momenti, & insuper, qui pro tẽpore ab ipsa Societate ad Carthusiensium præfatum, vel de superioris licentia, ad alium ordinem transire vellent, ad Carthusiensium videlicet infra tres menses à die quo ab ipsa Societate recessissent, ad aliũ vero ordinem infra tempus eis à dicto Superiore præfigendum accedere, illosq; actualiter ingredi, &, si in illis permanere nollent, aut non possent, absq; vlla mora ad dictam Societatem regredi tenerentur, sub pœna excõmunicationis præfata, quam tam ipsi Religiosi, quã ipsos recipientes, vel eis auxilium, consilium, vel fauorem præstantes, etiam incurrerent. Et nihilominus siquis ex Religiosis præfatis, animo indurato aliquid in contrarium attentare præsumeret, vel à dicta Societate, post in ea emissa vota, vt præfertur, absq; superioris licentia exiret, & in sæculo, vel alio etiam Regulari loco degere præsumeret, liceret

Transeũtes ad aliũ ordinẽ, ut pfert & qui eos recipiũt, ac alias q recedũt à Societate sunt ipso facto excõmunicati nec possũt absolui, nisi à Papa, aut à superiore Societatis.

Recedẽtes à Societate infra quod tẽpus Carthusiẽsium, uel aliũ ordinẽ tenẽt ingredi, & sub qua pœna quã etiã incurrũt illos recipiẽtes, uel eis dãtes auxilium, &c.

dicto

Superiori-bus Societatis datur Facultas ꝑcedendi cõtra dictos Apostatas.

dicto Generali alijsq; dictæ Societatis Præpositis, & Superioribus, eosdem transgressores, & exeuntes, tanquam Apostatas, etiam per auxilij sæcularis brachij inuocationem, summarie, & sine figura iudicij, ad dictam Societatem reuocare, capere, & incarcerare, ac debitæ pœnitentiæ subijcere, auctoritate Apostolica, perpetuo statuit, ordinauit, præcepit, atq; mandauit. Ac insuper eidem Societati, illiusq; Generali, ac alijs Præpositis, & singularibus personis: quod omnibus, & singulis priuilegijs, libertatibus, immunitatibus, fauoribus, gratijs, & indultis per quoscunq; Romanos Pontifices prædecessores suos singulorum Mendicantiũ fratrum ordinibus, illorumq; superioribus, & fratribus, in genere, vel in specie, etiam super suis Religiosis alterutrum, non recipiendis, quomodolibet concessis, & approbatis, ac quibus illi vtebantur, potiebantur, & gaudebant, vti, potiri, & gaudere libere, & licite valerent, eadem auctoritate concessit, et indulsit. Et sic in præmissis omnibus, et singulis per quoscunq; iudices, et Cõmissarios quauis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere. Ac quidquid secus super his à quoquã quauis auctoritate scienter, vel ignoranter attentari

Communicãtur Societati omnia priuilegia, quæ ordinibus Mendicantiũ sunt concessa.

contingeret

contingeret irritum, & inane decreuit. NON obstantibus præmissis, ac recolendæ memoriæ Innocentij Papæ iij. similiter prædecessoris nostri, quæ incipit, Licet, & alijs quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, nec non ordinum prædictorum, & alijs, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoq; , indultis, & litteris Apostolicis, etiam Mendicantiũ, & alijs quibusuis ordinibus, eorumq; Superioribus, & personis, sub quibuscunq; tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsq; efficacioribus, & insolitis clausulis irritantibusq; , & alijs decretis quomodolibet cõcessis, confirmatis, & innouatis, quibus omnibus, etiam si de illis, eorumq; totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & indiuidua, non autẽ per clausulas generales, idem importantes mentio, seu quæuis expreßio habenda, aut aliqua alia exquisita forma, ad id seruanda foret, idem Pius prædecessor, illorum omnium tenores pro sufficienter expressis habens, illis alias in suo robore permansuris, ea vice dumtaxat specialiter, & expreße derogauit, ceterisq; . Ne autem de absolutione, statuto, ordinatione, inhibitione, præcepto, mandato, indulto, concessione, decreto, et

Non obstã tibus, &c.

derogatione præfatis, pro eo, quod super illis, ipsius Pij prædecessoris eius superueniente obitu, litteræ confectæ non fuerunt, valeat quomodolibet hæsitari, ipsiq; Sebastianus Rex, ac Præpositus, & Societas huiusmodi illorum frustrentur effectu, volumus, & similiter dicta Apostolica auctoritate decernimus, quod statutum, ordinatio, inhibitio, præceptum, mandatum, indultũ, concessio, decretum, & derogatio Pij prædecessoris huiusmodi, perinde à dicta die sexto Kalendas Decembris, suum sortiãtur effectũ, ac si super illis ipsius Pij prædecessoris litteræ sub eiusdẽ diei Dat. cõfectæ fuissent, prout superius enarratur, quodq; præsentes litteræ, ad probandum plene absolutionem, statutum, ordinationẽ, inhibitionem, præceptum, mandatum, indultum, concessionem, decretum, & derogationem Pij prædecessoris huiusmodi, vbiq; sufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur. Quocirca venerabilibus fratribus nostris Toletan: Et Auinionen. Archiepiscopis, ac Episcopo Leodien. per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium seu alios præsentes litteras, & in eis contenta quæcunq;, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Sebastiani Regis, vel Præpositi Generalis Societatis huiusmodi fuerint

Hæc Pij iiij cõtra Apostatas cõcessa à die uigesima sexta Nouembris Anno 1505. sortitur suum effectum.

Deputãtur Iudices cõseruatores.

requisiti

requisiti solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciãt auctoritate nostra illos statuto, ordinatione, inhibitione, præcepto, mandato, indulto, concessione, decreto, & derogatione prædictis pacifice frui, & gaudere: non permittentes eos, vel eorum aliquem desuper per quoscunque quauis auctoritate fungentes quomodolibet indebite molestari; contradictores quoslibet, ac inobedientes, & rebelles, per sententias censuras, & pœnas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris remedia appellatione postposita compescendo, nec non legitimis super his habendis seruatis processibus, illos censuras, & pœnas prædictas incurrisse declarando, easq; etiam iteratis vicibus aggrauando, & auxilium brachij sæcularis si opus fuerit inuocando. NON obstantibus Sanctæ memoriæ Bonifacij Papæ VIII. etiam prædecessoris nostri, qua cauetur, ne quis extra suam ciuitatem vel diœcesim, nisi in certis exceptis casibus, & in illis vltra vnam diætam à fine suæ diœcesis ad iudicium euocetur, seu ne iudices à dicta sede deputati extra ciuitatem, vel diœcesim in quibus deputati fuerint, contra quoscunque procedere, aut alij, vel alijs vices suas committere præsumant. & de duabus diætis in Concilio generali edita, dummodo quis

vltra tres diætas auctoritate præsentium, ad iudicium non trahatur: & alys Apostolicis constitutionibus, contrariys quibuscunq; omnibus supradictis, aut si aliquibus communiter, vel diuisim, ab eadem sit sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non poßint, per litteras Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiusmodi mentionē. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginam nostræ voluntatis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo sexagesimo quinto, sextodecimo Kal. Februarij, Pontificatus nostri Anno primo.

Io. Bapt. Fauchier.

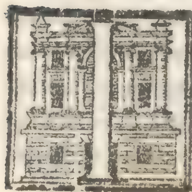
F. de Torres.

BVLLA

PII V.
BVLLA, QVA OMNIS
FACVLTAS CONTRACTVS CELEBRANDI, ET INSTRVMENTA CONFICIENDI,

conceditur Præpoſito Generali confirmatis in hoc conſtitutionibus ac Priuilegiis Societatis. Forma etiã in bonorum alienationibus obſeruanda præſcribibitur. Anno M.D.LXVIII.

PIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei ad perpetuam rei memoriam.

Nnumerabiles fructus, quos benedicente Domino, Chriſtiano orbi Societas IESV, viros litterarum præcipue ſacrarum ſcientia, Religione, vita exem- Ampla cõ-

 plari

mendatio Societatis.

plari, morumq; sanctimonia perspicuos, multorum religiosissimos præceptores, ac verbi diuini, etiam apud longinquas, & barbaras illas nationes, quæ Deum penitus non nouerant, optimos prædicatores, & interpretes producendo felicissime hactenus attulit, & adhuc solicitis studijs, afferre non desistit: animo sæpius reuoluentes nostro: libenter non solum ea quæ alias, in ipsius Societatis fauorem à Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, nobisq;, & alijs emanata sunt, vt firmius subsistant, cum à nobis petitur, Apostolicæ, & perpetuæ firmitatis robore, verum etiam Societatem ipsam, quantum nobis ex alto conceditur, specialibus fauoribus, & gratijs munimus. Sane exhibita nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Religiosorum dictæ Societatis petitio continebat, quod litteris tam felicis recordationis Pauli iij. sub millesimo quingentesimo quadragesimo sexto, quam piæ memoriæ Iulij iij. Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum, sub millesimo quingentesimo quinquagesimo annis Incarnationis Dominicæ, respectiue confectis, per dictorum Pontificum successores & Nos confirmatis in fauorem ipsius Societatis emanatis, ac illius constitutionibus omnimoda Collegiorum ipsius Societatis gubernatio, ad pro tempore existentem Præpositum Generalem,

Iuxta Bullas Pauli iii & Iulij iij & ex constitutionibus Collegiorũ gubernatio penes Generalẽ, uel Societatẽ existit.

lem,

lem, vel ipsam Socitatem spectet. Indeq; fit, vt neq; Collegia præfata Capitulum habeant, neq; capitulariter, ad quæuis peragenda congregentur, omnisq; facultas celebrandi contractus, ex eisdem Constitutionibus penes Præpositum præfatum resideat, quod etiam Generalis Congregatio, ad commodiorem Societatis huiusmodi negociorum expeditionem, vtile, immo necessarium iudicans voluit, & publico instrumento decreuit, & declarauit. Quare pro parte eorumdem Religiosorum nobis humiliter supplicatum fuit, quatenus litteris, & Constitutionibus, ac voluntati, decreto, & declarationi præfatis, pro illorum firmiori subsistentia, robur Apostolicæ confirmationis adijcere, ac præmissa eidem Societati de nouo concedere, aliasq; in præmissis opportune prouidere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui Societatem præfatam, nobis, & Apostolicæ sedi apprime caram singulari, paternoq; amore prosequimur, Religiosos præfatos, eorumq; singulos, à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti alijsque ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectus præsentium dumtaxat consequendum harum

In Collegijs capitula non congregantur.

Facultas celebrandi cõtractus, ad Præpositũ Generalem spectat iuxta constitutiones, & decretũ cõgregationis

 serie

ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes. Nec non litterarum, & constitutionum, ac decreti, & declarationis prædictorum tenores, ac Dat. præſentibus, pro expreſsis habentes: huiusmodi ſupplicationibus inclinati litteras, & constitutiones, ac voluntatem, & decretum, nec non declarationem prædicta, prout præmiſſa concernũt, ex certa ſcientia Apostolica auctoritate, tenore præſentium perpetuo confirmamus, & approbamus, ac illis perpetuæ, & inuiolabilis firmitatis robur adijcimus. Ac etiam quatenus opus ſit, dictæ Societati, quòd ad faciliorem, & commodiorem negotiorum Societatis huiuſmodi expeditionem, penes modernum, & pro tempore existentem Præpoſitum Generalem præfatæ Societatis, ſit omnimoda facultas quoſuis contractus ſeu distractus, vt emptionum, venditionum aliarumq; alienationum, conſenſuum, ac obligationum, & ceſsionum quarumlibet rerum temporalium mobilium, & immobilium, etiam in beneficialibus, ac ſpiritualibus, alijsq; negotijs quibuſcunq; etiam præiudicialibus: ac etiã instrumẽta quæcũq; celebrandi, tam per ſe, quam de eius licentia, per aliquem, vel aliquos ex ſuperioribus illorum Collegiorum, vel Domorum, ad quos pertinent res, tractandæ, iuxta eorum institutũ: Nec nõ ad uendendum, quoſuis cenſus, non tamen perpetuos ſu-

Superiora confirmat Pontifex.

Facultas cẽlebrandi cõtractus, & Instrumenta conficiẽdi Præpoſito Generali, per ſe uel per alios ſuperiores exercẽda de nouo cõfertur.

Facultas uẽdendi Cenſus non per

per

per bonis stabilibus Collegiorum, vel Domorum Societatis in eorūdem Collegiorum vel Domorū euidentem vtilitatem vel necessitatem; Habita tamen quod ad omnem speciem alienationis attinet, à sede Apostolica licentia alienandi, vel eiusdem alienationis confirmatione, in casibus tamen illis dumtaxat, in quibus alias, absque dicta licentia sedis præfatæ alienatio fieri non posset: quarum, licentiæ videlicet & confirmationis, etiam solam signaturam sufficere volumus: Et quoad bona spectātia ad Domos seu Collegia Prouinciæ Romanæ, alienatio fieri poßit per dictum Præpositum Generalem de consilio tamen, & assensu Patrū Aßistentium, vel maioris partis eorum, qui à generali congregatione, pro tempore deputantur, dummodo tamen erecta Collegia, seu Domos alienare, vel dissoluere non possint: etiam absq; aliquo alio Religiosorum eiusdem Societatis, nec ad pulsum campanæ, neq; alias Collegialiter, seu Capitulariter congregandorum consensu, scientia, vel tractatu. Quo vero ad bona spectantia ad Domos seu Collegia extra Romanam Prouinciam, alienatio fieri non poßit per dictum Præpositum, aut alium eius mandato, nisi prius re proposita, discussa, & votata per Prouincialem, seu alium eiusdem Societatis ab eo deputatum, ac Rectorem, vel Præpositum,

nec non

petiios in euidentem utilitatem, uel necessitatem.

In alienationibus interuenire debet facultas à sede Apostolica, uel eiusdē cōfirmatio, saltē per solam signaturam.

Quomodo alienatio in Prouincia Romana fieri posit.

Quomodo extra Prouinciā Romanā alienatio fieri posit.

nec non consultores, & reliquos professos Collegij, seu Domus, cuius erunt bona, ibidem simul congregatos, & de eorum, vel saltem duarum partium ex tribus consilio, & assensu, eisdem auctoritate, & tenore de nouo concedimus, & desuper indulgemus, Ac contractus, & instrumenta, ac alia praefata sic facta, & celebrata, valida, & efficacia esse, & censeri; ac si praecedentibus tractatibus, consensu, & alijs solemnitatibus, & actionibus, quae in similibus de iure, consuetudine, vel alias requiruntur, facta fuissent. Nec non confirmationem, approbationem, adiectionem, ac concessionem, & indultum, aliaquae praemissa, & praesentes litteras nullo vnquam tempore, quouis quaesito colore, vel ingenio de surreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae defectu notari, vel impugnari: nec sub quibusuis similium gratiarum reuocationibus, limitationibus, derogationibus, aut alijs contrarijs dispositionibus, etiam per Nos, & sedem praedictam, etiam consistorialiter, quibusuis de causis, etiam necessarijs quomodolibet faciendis comprehendi, sed ab illis semper excipi, & quoties illae emanabunt, toties in pristinum statum, etiam sub Dat. per Praepositum praefatũ eligenda, restituta, & de nouo concessa, semperq; valida, & intacta fore, &

Cōtractus, & instrumēta sic facta ualida existunt.

Hæc Bulla sub reuocationibus nō comprehēditur.

re, &

re, & censeri, dictisq; Societati, & Religiosis in omnibus, & per omnia suffragari. Et ita per quoscunque iudices, & commissarios, quauis au ctoritate fungentes, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, & sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi, & interpretandi aucto-ritate, & facultate, iudicari, & definiri debere: Nec non quicquid secus à quoquam quauis aucto ritate scienter, vel ignoranter attentari contige-rit, irritum, & inane decernimus. Quo circa ve nerabilibus fratribus nostris Archiepiscopo Toletan. & Leodien. ac Tiburtin. Episcopis; per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo aut vnus eorum, per se, vel alium seu alios præsentes litteras, ac in eis contenta quæcunque vbi, et quando opus fuerit, ac quoties pro parte Religiosorum præfatorum, vel alicuius illorum desuper fuerint requisiti solemniter publicantes, eisq; in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes faciant auctoritate nostra Religiosos præfatos eorumq; singulos confirmatione, appro batione, adiectione, concessione, indulto, & de creto, alijsque præmissis pacifice frui, & gaude re: non permittenes eos, aut eorum aliquem per quoscunq; desuper quomodolibet contra præsentium litterarum tenorem molestari, pertur-

Iudices qui assistunt.

bari

bari, vel impediri: Contradictores quoslibet, & rebelles, per censuras, & pœnas ecclesiasticas, aliaq; opportuna iuris remedia auctoritate nostra prædicta appellatione postposita compescendo. Nec non legitimis super his habendis seruatis processibus, censuras, & pœnas ipsas incurrisse declarando, illas etiam iteratis vicibus aggrauando. Inuocato etiam ad hoc, si opus sit auxilio brachij sæcularis. NON obstantibus recolendæ memoriæ Bonifacij Papæ Octaui similiter prædecessoris nostri, qua cauetur, ne quis extra suam ciuitatem, vel diœc. nisi in certis exceptis casibus, et in illis vltra vnam diætam à fine sue diœc. ad iudicium euocetur, seu ne iudices a sede præfata deputati extra ciuitatem, vel diœc. in quibus deputati fuerint contra quoscunq; procedere, aut alij, vel alijs, vices suas committere præsumant, & de duabus diætis in Concilio generali edita, dummodo vltra tres diætas aliquis auctoritate præsentium ad iudicium non trahatur, Et sanctæ memoriæ Pauli ij. & Pauli iiij. etiam prædecessorum nostrorum de rebus ecclesiæ non alienandis, & male alienatis recuperandis, ac quibusuis alijs Apostolicis, nec non in Prouincialibus, & Synodalibus Concilijs editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, ac etiam iuramento, confirmatione

Non obstātibus, &c.

Apostolica

Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis; statutis, consuetudinibus priuilegijsquoq;, indultis, & litteris Apostolicis, quibusuis etiam locorum Ordinarijs, & alijs Prælatis, & personis sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsq; efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusq;, & alijs decretis in genere, vel specie, etiam Motu proprio, & ex simili scientia, ac etiam consistorialiter, ad quorumuis instantiam concessis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis, eorumq; totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, non autem per clausulas generales, idem importantes mentio, seu quæuis alia expreßio habenda, vel aliqua alia insolita, & exquisita forma ad hoc seruanda foret, illorum tenores, formas, Dat. & decreta in illis apposita, ac si de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrarijs quibuscunq;, seu si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sit sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenã, & expressam, ac de verbo ad verbũ, de indulto

huiusmodi

Trāsumptis habeatur fides.

huiusmodi mentionem. Volumus autem, & eadem Apostolica auctoritate decernimus, quod præsentium litterarum transumptis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Curiæ ecclesiasticæ, aut personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ, vel Canonici alicuis cathedralis, seu Collegiatæ Ecclesiæ munitis, eadem prorsus fides vbilibet in iudicio, & extra adhibeatur, quæ ipsis originalibus litteris adhiberetur, si exhibitæ forent, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginam, nostrorū absolutionis, confirmationis, approbationis, adiectionis, concessionis, indulti, decreti, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo quingentesimo Sexagesimo octauo, tertio Kal. Maij, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Io. Barengus.

Io. Bap. Fauchier.

IN NOMINE

IN NOMINE Sanctæ, & indiuiduæ Trinitatis, Patris, & Filij, & Spiritus sancti Amen. Nouerint Vniuersi, & singuli, hoc præsens publicum Transumpti instrumẽtum visuri, lecturi, pariter, & audituri, quod NOS ALEXANDER RIARIVS, Prothonotarius Apostolicus Sanctißimi D. N. Papæ, eiusq; Camerarij, nec non Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ Generalis Auditor, Romanæq; Curiæ Iudex ordinarius, ab eodẽ Sanctißimo D. N. Papa specialiter deputatus, ad R. P. D. Doctoris Ferdinandi Solier Procuratoris Generalis totius Societatis IESV, ac eiusdem Societatis nomine instantiam, & requisitionem, omnes, & singulos, sua communiter, vel diuisim interesse putantes, eorumq; Procuratores, si qui essent in Romana Curia, pro eisdem, ad dicendum contra litteras Apostolicas felicis recordationis Pauli Papæ Tertij, Institutionis Societatis IESV, eius vera Bulla plumbea, cum cordulis sericeis rubei croceiq; coloris, more Romanæ Curiæ, in pendentibus Bullatas, sub Dat. Romæ, apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1540. quinto Kalendas Octobris, Pontificatus eiusdem fel. rec. Pauli Papæ Tertij, Anno sexto. Necnon cõtra litteras confirmationis eiusdem Societatis expeditas,

sub

sub Dat. vbi supra, Anno eiusdem Incarnationis Dominicæ. 1543. prid. idus Martij Anno decimo eiusdem fel. rec. Pauli Papæ Tertij: Item contra Breue Apostolicum eiusdē fel. re. Pauli, diuersarum gratiarum ipsi Societati concessarum, sub Dat. vbi supra, sub annulo Piscatoris, die tertia Iunij 1545. Item contra aliud Breue facultatis admittendi Coadiutores ad eamdem Societatem, expeditum quinta Iunij 1546. Anno duodecimo, Pontificatus eiusdem fel. rec. Pauli Papæ Tertij. Item contra litteras Apostolicas diuersarum gratiarum, ipsi Societati concessarum, sub Dat. Romæ, apud sanctum Marcum, Anno Incarnationis, Dominicæ 1549. xv. Kalen. Nouembris Anno xv. eiusdem Pauli Papæ Tertij. Item contra alias Apostolicas litteras confirmationis prædictæ Societatis expeditas, sub Dat. Romæ, apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, 1550. xij. Kal. Augusti, Anno primo, fe. re. Iulij Papæ Tertij. Item contra Breue diuersorum Priuilegiorum, per eumdem Iulium Tertium, ipsi Societati concessorum; expeditum sub Dat. Romæ, apud sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxij. Octobris. 1552. Anno Tertio eiusdem Iulij Tertij: Nec non contra litteras Apostolicas, in forma Breuis, Pij Papæ

Quarti,

Quarti, quibus confirmatur, & de nouo cōceditur Societati facultas erigendi Collegia, & Domos, etiam intra centum quadraginta cannas, à Conuentibus aliarum Religionum, sub Dat. Romæ apud sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 13. Aprilis 1561. Anno secundo Pōtificatus eiusdem Pij Quarti. Item contra alias litteras Apostolicas, eiusdem Pij Quarti, in forma Breuis, confirmationis, ac extensionis facultatis concessæ Societati, circa conferēdos gradus, ac etiā exēptionis à decimarum, & impositionum solutione, sub Dat. Romæ apud sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 19. Augusti 1561. Anno secundo, Pontificatus eiusdem Pij Quarti. Itē contra alias litteras Apostolicas eiusdē Py Quarti, contra Apostatas eiusdem Societatis, ac cōmunicationis priuilegiorum omnium ordinū Mendicantium, in forma rationi congruit, sub plumbo expeditas per Pium V. sub Dat. Romæ apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, 1565. sextodecimo Kal. Februarij, Anno primo Pontificatus eiusdem Pij V. Et demū contra alias litteras Apostolicas eiusdem Pij Quinti, confirmationis, & nouæ concessionis facultatis, quam habet Præpositus Generalis celebrandi contractus, & instrumenta Societatis, ac formæ, quæ seruari debet in alienationibus bonorum stabi-

lium, sub plumbo expeditas, sub Dat. Romæ apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1568. 3. Kalen. Maij, Pontificatus sui Anno Tertio, in actis exhibitas, & exhibita, videndum iurare testes super recognitione, quatenus opus sit, & easdem litteras Apostolicas, tã sub plumbo, quam annulo Piscatoris expeditas, transumptari, exemplari, & in publicam Transumpti formam redigi, mandari, auctoritatemq; & decretum dictæ Curiæ per nos interponi, vel dicendum, & causam (si quam haberent rationabilem, quare præmissa minime fieri deberent) allegandum per audientiam publicam, litterarum contradictarum Sanctißimi D. N. Papæ citari mandauimus, & fecimus ad diem, & horam infrascriptas. Quibus aduenientibus comparuit in iudicio legitime coram Nobis R.P.D. Doctor Ferdinandus Solier, eiusdem Societatis IESV Procurator generalis, vt asseruit, & certas litteras citatorias in dicta Audientia, nostro de mandato executas facto reportauit, citatorumq; in eadem contentorum, non comparentium contumaciam accusauit, ipsosq; contumaces reputari, & in eorum contumaciam præinsertas litteras, & Breuia Apostolica, sub tenore præinserto prius coram nobis exhibitas, transumi, exemplari, publicari, & in publicam Transumpti formam redigi

digi, mandari, auctoritatemq; , & decretum interponi, per Nos, debita cum instantia postulauit. Nos tunc ALEXANDER Auditor, & iudex, qui supradictos citatos non comparentes, reputauimus nō immerito, prout erant, quoad actum, & terminum huiusmodi, suadente iustitia, contumaces: & in eorum contumaciam supradictas litteras Apostolicas ad manus nostras recepimus, vidimus, legimus, tenuimus, palpauimus, & diligenter inspeximus, sanasq;, integras, & illæsas, ac omni prorsus vitio, & suspitione carere reperimus, ipsas ad dicti R.P.D. Doctoris Ferdinandi Solier Procuratoris generalis instantiam vlteriorem, per discretū virum D. Iacobum Gerardum nostrum, & dictæ Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ Notarium publicum, transumi, exemplari, & publicari, ac in publicam Transumpti formam redigi mandauimus, & fecimus. Volentes, & auctoritate dictæ Curiæ decernentes, quod præsenti nostro Trāsumpto publico, de cetero, & antea, tam in Romana Curia, quam extra, vbiq; locorum, in iudicio, & extra stetur, illiq; detur, & adhibeatur talis, & tanta fides, qualis, & quanta dictis originalibus litteris Apostolicis, & Breuibus superius insertis, & cum præsenti Transumpto auscultatis, & collationatis, data fuit, & adhibita,

H ij daturque

daturque, & adhibetur; seu daretur, & adhiberetur, si ipsæ originales litteræ, & Breuia in medium exhibitæ fuissent, aut ostensæ, ac exhiberentur, & ostenderentur: nostramq;, & dictæ Curiæ iudiciariam, & ordinariam auctoritatem pariter, & decretum interposuimus, ac per præsentes interponimus. In quorum omnium, & singulorum fidem, & testimonium præmissorum præsentes nostras litteras exinde fieri, & per Notarium infrascriptum subscribi, sigilliq; dictæ Cameræ Apostolicæ, quo in similibus vtimur, iussimus, & fecimus appensione communiri. Datum Romæ in Aedibus nostris, sub anno à natiuitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo octauo, Indictione vndecima, Die vero vigesima tertia mensis Octobris, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno Tertio, præsentibus ibidem discretis viris Dominis Gaspare Taydetti Clerico Gebennen. diœc. & Ioanne Antonio curso Comense, dictæ Curiæ Causarum Cameræ Apostolicæ Notarijs, Testibus ad præmissa vocatis, adhibitis, atq; rogatis. Errata sic emendãda sunt, iuxta collationẽ cũ litteris Originalibus factã. Pagina 6. Versu 21. formã, lege normã. Pag. 32. 16. sint, quod, lege fuerint, quod. Pag. 33. 13. Apostolicã, lege prædictam. Pag.

44. 15.

44.15. *Romana, lege Roma. Pag. 47.20. aggrauari, lege aggrauare. Pag. 48. 4. prædictã, lege præfatã. Pag. 48. 16. post, relaxationis, desunt hæc: exhortationis, rogationis, mandati, & derogationis. Pag. 50. 8. respectiue: abundat. Pag. 56. 23. cui quidem, lege cui quidem Præposito. Pag. 59. 17. Sacietatem, lege Societatẽ. Pag. 66.22. dispensandis, lege dispensandi. Pag. 67. 1. quãtum, lege, & quantum. Pag. 69. 17. duobus etiam, vel: lege duobus, vel. Pag. 69. penultimo: omnibus, lege ac omnibus. Pag. 71.13. ac Prouincialibus, lege, ac in Prouincialibus. Pag. 74. 16. construere, ac ædificare, lege, construi, ac ædificari facere. Pag. 74. 17. constitutionibus, lege constructionibus. Pag. 74. vltimo, postea, lege, & postea. Pag. 75. 5. Mendicantium, lege etiam Mendicantium. Pag. 78. 22. Pontificalis, lege Pontificali, Pag. 88. ante penultimo, personas, lege per Nos: Pag. 89. 5. etiam innouatis, lege, et innouatis. Pag. 94. 13. eodẽ prædecessore, lege eodẽ Pio prædecessore. Pag. 94. 18. noster: abundat. Pag. 94. 19. et, lege etiã. Pag. 97. ante penult. post, ceterisq;, desunt hæc: cõtrarijs quibuscũq;. Pag. 109. 2. cõsuetudinibus, lege & cõsuetudinibus. Pag. 109. 10. ad quorumuis, lege & ad quorumuis.*

44. 15. Nominandi, lege Roma. Pag. 47. 10. ægra
ueri, lege ægrotare. Pag. 48. 4. prædicti, lege
præfata. Pag. 49. 16. post, relaxationem, desime
hæc: exhortationes, rogationis, mandati, & decre
gauimus. Pag. 50. 8. respectiue: abundat. Pag.
56. 13. cum quidem, lege cui quidem: reposito.
Pag. 59. 17. Societatem, lege Societati. Pag.
66. 22. dispensandi, lege dispensandi. Pag. 67.
1. quatum, lege, & quantum. Pag. 69. 17. duo
bus etiam, vel: lege duobus, vel. Pag. 69. pe-
nultimo: omnibus, lege ac omnibus. Pag. 71. 13.
ac Prouincialibus, lege ac in Prouincialibus. Pag.
74. 16. construere: ac ædificare, lege, construi, ac
ædificari facere. Pag. 74. 17. constructionibus,
lege constructionibus. Pag. 74. vltimo: postea,
lege, & postea. Pag. 75. 5. Mendicantium, le-
ge etiam Mendicantium. Pag. 78. 21. Ponti-
ficalis, lege Pontificali. Pag. 88. ante penultimo,
personas, lege per Nos. Pag. 89. 5. etiam inno-
uatis, lege, et innouatis. Pag. 94. 13. eodē præde-
cessore, lege eodē Pio prædecessore. Pag. 94. 18.
nostri: abundat. Pag. 94. 19. et, lege etiā. Pag.
97. ante penult. post, ceterijs, desime hæc: cetera
rijs quibuscūq;. Pag. 109. 2. cōsuetudinibus, lege
& cōsuetudinibus. Pag. 109. 10. ad quorum uis,
lege & ad quorumuis.

